

Bratislavský
samosprávny
kraj

Správa o plnení Stratégie rozvoja vidieka Bratislavského samosprávneho kraja 2016 – 2020 za rok 2018

Obsah

Úvod	3
Prioritná oblasť 1 Ľudský kapitál a miestna ekonomika	4
Opatrenie č.1.1 Sieťovanie, posilňovanie vzájomnej spolupráce a vzájomnej informovanosti všetkých subjektov pôsobiacich v oblasti rozvoja vidieka.....	4
Opatrenie č. 1.2 Podpora miestnej ekonomiky a identity územia	21
Prioritná oblasť 2 Lepšie využitie a obnova krajinného a kultúrneho potenciálu	25
Opatrenie č.2.1 Zachovávanie a rozvoj tradícií	25
Opatrenie č. 2.2 Ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva.....	31
Prioritná oblasť 3 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy.....	35
Opatrenie č. 3.1 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy.....	35
Opatrenie č. 3.2 Revitalizácia obcí a zlepšenie dostupnosti a kvality zdravotníckych, sociálnych a vzdelávacích služieb.....	39

Úvod

Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len „OSÚRaRP“) predložil na Zastupiteľstvo BSK dňa 22.04.2016 materiál Schválenie Stratégie rozvoja vidieka Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2016 – 2020 (ďalej len „Stratégia“). V rámci Uznesenia Z BSK č.34/2016 schválili poslanci samotný dokument Stratégie, ale taktiež povinnosť predkladať Z BSK hodnotiacu správu o plnení úloh vyplývajúcich zo Stratégie za predchádzajúci kalendárny rok pravidelne raz za rok najneskôr v termíne k 30. júnu daného kalendárneho roka.

Samotná hodnotiacia správa Stratégie rozvoja vidieka BSK 2016 – 2020 sa delí na tri hlavné kapitoly, podľa troch prioritných oblastí, ktoré boli definované v rámci strategicko-implementačnej časti. Jednotlivé kapitoly obsahujú informácie o zrealizovaných aktivitách v rámci jednotlivých prioritných oblastí, ako aj informácie o napĺňaní výstupov, výsledkov a dopadov, ktoré boli zadefinované pri tvorbe stratégie. Štruktúra strategicko-implementačnej časti samotnej stratégie je nasledovná:

1. Prioritná oblasť 1 Ľudský kapitál a miestna ekonomika

- 1.1. Opatrenie č. 1.1 Sieťovanie, posilňovanie vzájomnej spolupráce a vzájomnej informovanosti všetkých subjektov pôsobiach v oblasti rozvoja vidieka
- 1.2. Opatrenie č.1.2 podpora miestnej ekonomiky a identity územia

2. Prioritná oblasť 2 Krajinný a kultúrny potenciál

- 2.1. Opatrenie č. 2.1 Zachovávanie a rozvoj tradícií
- 2.2. Opatrenie č. 2.2 Ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva

3. Prioritná oblasť 3 Dostupnosť a vybavenosť sídel

- 3.1. Opatrenie č. 3.1 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy
- 3.2. Opatrenie č. 3.2 Revitalizácia obcí a zlepšenie dostupnosti a kvality zdravotníckych, sociálnych a vzdelávacích služieb

Prioritná oblasť 1 Ľudský kapitál a miestna ekonomika

V rámci prioritnej osi 1 sú definované dve opatrenia:

- Opatrenie č.1.1 Sieťovanie, posilňovanie vzájomnej spolupráce a vzájomnej informovanosti všetkých subjektov pôsobiach v oblasti rozvoja vidieka;
- Opatrenie č.1.2 podpora miestnej ekonomiky a identity územia.

Opatrenie č.1.1 Sieťovanie, posilňovanie vzájomnej spolupráce a vzájomnej informovanosti všetkých subjektov pôsobiach v oblasti rozvoja vidieka

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatočné hodnoty	Stav po roku 2018
Počet partnerov zapojených do Rady pre rozvoj vidieka	0	0
Počet informačných a vzdelávacích workshopov, konferencií a pod.	3	16
Informačný systém o území	0	1

Výsledky (na úrovni opatrení):

Počet vzájomne podporených aktivít/ projektov	0	279 ¹
---	---	------------------

Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov pokračoval v priebehu roka 2018 so spoluprácou s Regionálnou anténou Národnej siete rozvoja vidieka pre Bratislavský kraj (ďalej len „Anténa“). Anténou pre Bratislavský kraj je spoločnosť Cemi, s. r. o., čo je profesionálna organizácia ktorej hlavným cieľom je napomáhanie k efektívnejšiemu čerpaniu externých zdrojov v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020. Medzi hlavné aktivity Antény patria najmä vzdelávacie a informačné aktivity, výmena skúseností s implementáciou PRV SR 2014 – 2020, odborné exkurzie do zahraničia zamerané na témy rozvoja vidieka, národná a nadnárodná spolupráca na regionálnej úrovni, účasti na výstavách zameraných na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a propagačno-informačné aktivity. Regionálna anténa v priebehu roka 2018 zorganizovala 7 informačných aktivít zameraných na rôzne témy v rámci Programu rozvoja vidieka, ako aj dve prezentačné aktivity a jednu študijnú zahraničnú cestu do Poľska. OSÚRaRP nadviazal kontakty so spomínanou regionálnou anténou najmä z dôvodu zámeru vytvorenia Rady rozvoja vidieka Bratislavského kraja (ďalej len „Rada“), ktorá mala združovať všetkých významných aktérov rozvoja vidieka na území kraja. Zo strany OSÚRaRP bol vypracovaný predbežný zoznam navrhovaných členov, medzi ktorými významnú časť tvorili zástupcovia verejno-súkromných partnerstiev z územia Bratislavského kraja, ktoré získali štatút Miestnej akčnej skupiny (ďalej len „MAS“). Oficiálne stretnutie Rady pre rozvoj vidieka sa nezrealizovalo aj z dôvodu dodatočného schvaľovania žiadostí o získanie štatútu MAS pre verejno-

¹ 21 projektov reálne realizovaných v rámci schémy na podporu rozvoja vidieka v roku 2016, 13 projektov reálne realizovaných v rámci schémy na podporu turizmu v roku 2016, 38 projektov realizovaných v rámci výzvy na podporu rozvoja vidieka v roku 2017, 36 projektov realizovaných v rámci výzvy na podporu turizmu v roku 2017, 43 projektov realizovaných v rámci výzvy na podporu rozvoja vidieka v roku 2018 a 45 projektov realizovaných v rámci výzvy na podporu turizmu v roku 2018, 49 projektov schválených v rámci výzvy na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka a 34

súkromné partnerstvá, ktoré bolo ukončené dňa 21.12.2018. Zástupcovia Oddelenia stratégie a územného rozvoja sa ale v priebehu mája 2018 stretli so zástupcami v tom čase schválených MAS ako aj so zástupcami regionálnej antény, pričom sa preberali témy fungovania MAS do konca programového obdobia 2014 – 2020 ako aj možné témy spolupráce medzi BSK a MAS.

MAS je zoskupenie predstaviteľov verejných a súkromných miestnych spoločensko-hospodárskych záujmov, v ktorých na úrovni rozhodovania nemajú orgány verejnej moci ani žiadna záujmová skupina viac ako 49% hlasovacích práv. MAS je právnickou osobou podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, ktorej schválená stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou a udelený štatút MAS

Kritériá pre vytvorenie MAS:

- Počet obyvateľov MAS musí byť vyšší ako 10 000 a nižší alebo rovný ako 150 000.
- Hustota obyvateľstva celého územia MAS nesmie byť vyššia ako 150 obyv./km² – hustota sa vypočíta vydelením celkového počtu obyvateľov MAS celkovou rozlohou územia MAS6 (údaje k 31.12.2014).
- Minimálny počet obcí tvoriacich MAS je 7 (obce môžu byť zastúpené aj združením, príp. mikroregiónom). Ak je obec zastúpená združením, prípadne mikroregiónom, nemôže súčasne vystupovať ako samostatný člen MAS.
- MAS má právnu subjektivitu, t. z. je zastúpená občianskym združením v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.
- MAS má vytvorenú minimálnu štruktúru orgánov a ich právomocí v súlade s kapitolou 6.1.4 Systému riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014- 2020.
- MAS je zoskupenie predstaviteľov verejných a súkromných miestnych spoločensko-hospodárskych záujmov, v ktorých na úrovni rozhodovania nemajú ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina viac ako 49% hlasovacích práv.
- Členovia MAS musia pôsobiť na území MAS, t. z. mať na území MAS trvalý alebo prechodný pobyt, sídlo alebo prevádzku.
- Z podpory sú vylúčené všetky krajské mestá s výnimkou prímestských častí Bratislavy a Košíc do 5000 obyvateľov (vrátane).
- Z podpory sú vylúčené aj obce s počtom obyvateľov nad 20 000, tieto môžu byť súčasťou MAS, ale nemôžu byť príjemcom podpory, príjemcom podpory tiež nemôžu byť organizácie nimi zriadené, pričom subjekty z ich územia môžu byť príjemcom podpory.
- MAS má vypracovanú stratégiu miestneho rozvoja vedeného komunitou (stratégia CLLD) s jasne formulovanými cieľmi a opatreniami, ktoré budú prispievať k podpore miestneho rozvoja. Stratégia CLLD obsahuje definované povinné časti a je vypracovaná v súlade s Metodickým pokynom na spracovanie stratégie CLLD.
- Územie MAS, na ktoré sa vzťahuje stratégia, pokrýva súvislé územie ohraničujúce katastre všetkých zahrnutých obcí, akceptovanou výnimkou môže byť, ak je súvislosť územia prerušená vojenským obvodom.
- Stratégia CLLD vypracovaná MAS je multifondová – zahŕňa opatrenia financované z EPFRV, ako aj z EFRR.

MAS môže v rámci svojej stratégie podporovať projekty zamerané na:

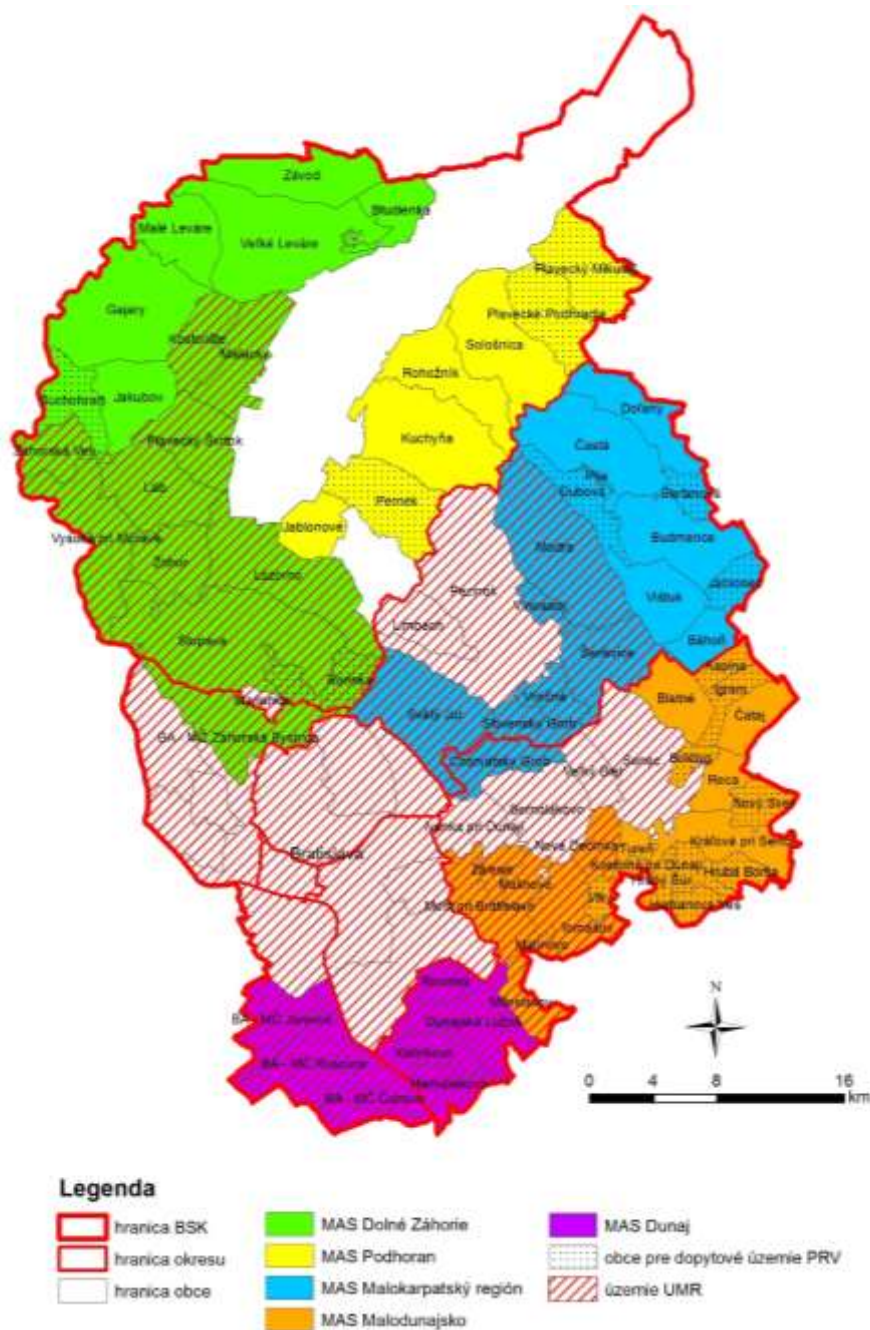
- Investície do hmotného majetku – podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov, podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohospodárskych

výrobkov, podpora na investície do infraštruktúry súvisiacej s vývojom, modernizáciou alebo prispôbením poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

- Podpora na investície do preventívnych opatrení zameraných na zníženie následkov pravdepodobných prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí a katastrofických udalostí
- Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov, pomoc na začatie podnikateľskej činnosti na rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov, podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností
- Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie, podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie, podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry
- Podpora na prevenciu škôd v lesoch spôsobených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami, podpora na obnovu lesov poškodených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami, podpora na investície do zlepšenia odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov, podpora investícií do lesníckych technológií a spracovania, do mobilizácie lesníckych výrobkov a ich uvádzania na trh
- Podpora na zriaďovanie a prevádzku operačných skupín Európskeho inovačného partnerstva (EIP) zameraných na produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva, podpora na pilotné projekty a na vývoj nových výrobkov, postupov, procesov a technológií, spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi pri organizácii spoločných pracovných procesov a spoločnom využívaní zariadení a zdrojov a pri rozvoji služieb v oblasti cestovného ruchu/ ich uvádzania na trh, podpora na horizontálnu a vertikálnu spoluprácu medzi subjektmi dodávateľského reťazca pri zriaďovaní a rozvoji krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov

V rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 bolo na podporu uskutočňovania operácií v rámci stratégií MAS pre Bratislavský kraj vyčlenených 3 174 0 21 EUR z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a z Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 - 2020 to bolo 1 000 000 EUR z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. **Celkové verejné výdavky vrátane štátneho spolufinancovania na podporu MAS v Bratislavskom kraji z Programu rozvoja vidieka a IROP dosiahli pre obdobie 2014 - 2020 hodnotu 7 655 385,86 EUR.**

Mapa č.1: Verejno-súkromné partnerstvá v Bratislavskom kraji uchádzajúce sa o štatút MAS

Zdroj: BSK

V rámci kraja sa o štatút MAS uchádzali celkovo 4 občianske združenia: Dolné Záhorie, Podhoran, Malokarpatský región a Malodunajsko. OSÚRaRP intenzívne pripomienkoval a komunikoval s Riadiacim orgánom pre PRV SR 2014 – 2020 (ďalej len „RO PRV SR 2014 – 2020“) ohľadom

prepracovania financovania miestnych akčných skupín, ktorý by zabezpečil podporu väčšieho počtu OZ na území Bratislavského kraja. Napriek skutočnosti, že tieto pripomienky neboli zo strany RO PRV SR 2014 - 2020 v roku 2016 akceptované, aktuálne nastavenie systému výberu miestnych akčných skupín podľa poslednej výzvy na predkladanie žiadostí o schválenie stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou a udelenia štatútov MAS zo dňa 02.05.2017 aspoň do určitej miery spĺňalo pôvodné pripomienky OSÚRaP. Občianske združenia sa o štatút MAS uchádzali na základe výzvy č. 21/PRV/2017 a na základe systému riadenia CLLD (Dodatok č. 5). Po hodnotení vypracovaných stratégií miestneho rozvoja **získali štatút MAS v bratislavskom kraji 4 občianske združenia: Dolné Záhorie, Podhoran, Malokarpatský región a Malodunajsko, pričom práve MAS Malodunajsko bola dodatočne schválená 21.12.2018**

Tabuľka č.1: Zoznam verejno-súkromných partnerstiev uchádzajúcich sa o štatút MAS

Č.	Malodunajsko	Dolné Záhorie	Malokarpatský región	Podhoran
1	Blatné	Borinka	Báhoň	Jablonové
2	Boldog	Gajary	Budmerice	Kuchyňa
3	Čataj	Jakubov	Chorvátsky Grob	Pernek
4	Hrubá Borša	Kostolište	Častá	Plavecké Podhradie
5	Hrubý Šúr	Láb	Doľany	Plavecký Mikuláš
6	Hurbanova Ves	Lozorno	Dubová	Rohožník
7	Igram	Malé Leváre	Jablonec	Sološnica
8	Kaplňa	Plavecký Štvrtok	Modra	Plavecký Peter
9	Kostolná pri Dunaji	Studienka	Píla	Prievaly
10	Kráľová pri Senci	Stupava	Slovenský Grob	Cerová
11	Malinovo	Suchohrad	Svätý Jur	Jablonica
12	Miloslavov	Veľké Leváre	Šenkvice	Osuské
13	Most pri Bratislave	Vysoká pri Morave	Štefanová	Hradište pod Vrátnom
14	Nová Dedinka	Záhorská Ves	Viničné	Prietrž
15	Nový Svet	Závod	Vinosady	Hlboké
16	Reca	Zohor	Vištuk	
17	Tomášov	Malacky		
18	Tureň	Záhorská Bystrica		
19	Vlky			
20	Zálesie			

Zdroj: BSK

Tabuľka č.2: Zoznam schválených MAS s alokáciami na implementáciu rozvojových stratégií

Názov MAS	IČO	Základná alokácia MAS (PRV + IROP)	Alokácia časť PRV	Alokácia časť IROP
Malokarpatský región	42364892	1 294 430,51	1 024 757,49	269 673,02
Podhoran	45013284	1 129 531,31	795 101,31	334 430,00
Dolné Záhorie	42365511	1 753 117,00	1 389 817,00	363 300,00
Malodunajsko	42360021	1 033 305,00	814 305,00	219 000,00
Spolu		5 210 383,82	4 023 980,80	1 186 403,02

Zdroj: BSK

V rámci spolupráce s Regionálnou anténou pre Bratislavský kraj realizoval OSÚRaRP dňa 05.12.2018 exkurziu do oblasti Myjavských kopaníc pre partnerov rozvoja vidieka. Exkurzia bola zameraná hlavne na spoznávanie príkladov dobrej praxe fungovania MAS, ako aj podpory lokálnych produktov, producentov a služieb. Súčasťou exkurzie bola aj informačná prednáška ohľadom výzvy v rámci Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka na rok 2019. Okrem spomínanej exkurzie sa zástupcovia OSÚRaRP zúčastnili viacerých informačných podujatí, na ktorých informovali zúčastnených jednak práve o Bratislavskej regionálnej dotačnej schéme na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka, ale taktiež boli odprezentované aktuálne informácie a možnosti čerpania nenávratných finančných príspevkov v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020, INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020, INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko 2014 – 2020 a INTERREG V-A Slovenská republika – Česká republika 2014 – 2020. Medzi spomínané informačné podujatia patrili Regionálne združenie obcí Podunajskej oblasti dňa 17.10.2018 a Združenie miest a obcí Malokarpatskej oblasti dňa 08.11.2018.

V súvislosti s povinnosťou miest a obcí, podľa zákona č. 309/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.539/2008 o podpore regionálneho rozvoja, poskytnúť do 31. mája príslušného roku samosprávnemu kraju Správu o plnení PHSR bol z dôvodu uľahčenia a zefektívnenia tvorby a poskytovania týchto správ vytvorený elektronický systém zberu Správ o plnení PHSR spolu s webstránkou. Webstránka s názvom „Rozvoj Bratislavského kraja“ (<https://rozvojbsk.wordpress.com/>) jednak slúži na prezentovanie projektov miest a obcí, ktoré zrealizovali počas jednotlivých rokov a tým naplňali svoje PHSR, a týmto spôsobom môžu odprezentovať občanom kraja prehľad svojej činnosti, ale zároveň stránka predstavuje unikátny spôsob zdieľania dobrých skúseností medzi obcami nielen z Bratislavského kraja.

V priebehu roka 2018 sa realizovali projekty obcí a samostatne hospodáriacich roľníkov podporených v rámci Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu rozvoja vidieka 2018. Samotná výzva bola vyhlásená, v súlade s uznesením Z BSK č. 99/2017, ktorým boli schválené výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácií v rámci jednotlivých dotačných schém, dňa 02.11.2017.

Výzva obsahovala tri oblasti podpory:

1. Obnova obcí - zameraná na rekonštrukciu a modernizáciu centrálnych zón, verejných priestranstiev a tržníc, výstavbu a rekonštrukciu autobusových zastávok a cyklistických chodníkov v intraviláne obcí, vybudovanie alebo rekonštrukcia Park & Ride, Kiss & Ride, Bike & Ride parkovísk sadové úpravy a vodozádržné opatrenia, opatrenia zamerané na zmierňovanie negatívnych dopadov zmeny klímy
2. Zvyšovanie kvality služieb – zameraná na nákup techniky a modernizáciu zariadení na spracovanie včelích, ovocinárskych a zeleninárskych produktov, vína, ako aj rekultiváciu a obnovu sádov, vinohradov, včelstiev

3. Podpora miestnej ekonomiky – zameraná na nákup technológií a zariadení za účelom ďalšieho rozvoja poskytovania služieb obyvateľstvu a podpory spracovania a výroby tradičných produktov v oblasti vinárstva, ovocinárstva a včelárstva a na rekultiváciu a obnovu sádov, vinohradov a včelstiev

pričom samotné oblasti sa ďalej delili na opatrenia a oprávnené aktivity. Pre výzvu na podporu rozvoja vidieka bola pre rok 2018 alokovaná suma vo výške 418 308,66 EUR. Žiadateľ mohol v rámci výzvy podať neobmedzený počet žiadostí, avšak minimálna výška podanej žiadosti bola stanovená na 5 000 EUR.

Pre rok 2018 bolo prostredníctvom elektronického systému **evidovaných 48 žiadostí**, ktorých celková požadovaná suma dosiahla hodnotu 631 417,40 EUR. Na základe odporúčania odbornej hodnotiacej komisie **navrhla Dotačná komisia Z BSK schváliť 45 projektov** v celkovej sume 418 308,66 EUR, pričom z celkového počtu podaných žiadostí 18 bolo podaných zo strany samostatne hospodáriacich roľníkov, pričom 16 žiadostí bolo schválených. Tieto spomínané projekty boli zamerané na rozvoj vinárstva, včelárstva a ovocinárstva, pričom ich mimoriadny význam spočíva práve v podpore lokálnej výroby, ale aj obnovy tradičných odrôd, zavádzania efektívnejších postupov výroby a v neposlednom rade v skvalitňovaní samotného vidieka Bratislavského kraja. Kompletné výsledky dotačnej schémy sú dostupné na stránke <http://dotacie.bratislavskykraj.sk/stats/schema/2018>.

Z celkového počtu 45 schválených projektov bolo realizovaných 43 projektov. Prvým projektom, ktorý nebol realizovaný bol projekt obce Plavecké Podhradie, ktorá na základe prebiehajúceho súdneho sporu ohľadom exekúcie nemohla dostať dotáciu na realizáciu projektu a druhým projektom bol projekt samostatne hospodáriaceho roľníka Ing. Tibora Rumana PhD., ktorý nepodpísal zmluvu o poskytnutí dotácie.

Tabuľka č.3: Zoznam podporených projektov v rámci výzvy BRDS pre rozvoj vidieka na rok 2018

	Oblasť	Názov žiadateľa	Názov projektu	Schválená suma (€)
1	I. Obnova obcí	Bratislava-Lamač	Vybudovanie Fontány s vodnou plochou	14 000,00 €
2	I. Obnova obcí	Budmerice	Vybudovanie centrálnej zóny v obci Budmerice - etapa II.	16 000,00 €
3	I. Obnova obcí	Dunajská Lužná	Revitalizácia okolia erbu obce	5 000,00 €
4	I. Obnova obcí	Chorvátsky Grob	Stromová alej- Čierna voda	10 000,00 €
5	I. Obnova obcí	Igram	Igram - vybudovanie komunitnej záhrady vo dvore Obecného úradu a pred objektom realizácia adaptačných opatrení na zmiernenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy	4 000,00 €
6	I. Obnova obcí	Igram	Rekonštrukcia a modernizácia existujúceho verejného osvetlenia	4 000,00 €
7	I. Obnova obcí	Jablonec	Revitalizácia autobusových zastávok v centre obce Jablonec	13 000,00 €
8	I. Obnova obcí	Jablonové	Revitalizácia autobusovej zastávky a bezpečnosť chodcov v Jablonovom	5 000,00 €
9	I. Obnova obcí	Jakubov	Skvalitnenie verejného priestoru v okolí cintorína	5 000,00 €

10	I. Obnova obcí	Kaplna	Kaplna - skvalitnenie komunálnych služieb a adaptačné opatrenia na zmenu klímy v obci	4 000,00 €
11	I. Obnova obcí	Kostolište	Rekonštrukcia spevnených a parkovacích plôch, úprava rigolov pred budovou budúceho Obecného úradu	8 000,00 €
12	I. Obnova obcí	Kráľová pri Senci	Výstavba obecného trhoviska Kráľová pri Senci	18 000,00 €
13	I. Obnova obcí	Limbach	Prestrešenie na cintoríne	8 308,66 €
14	I. Obnova obcí	Modra	Revitalizácia komunitnej plochy pred kultúrnym domom na Kráľovej, Modra	15 000,00 €
15	I. Obnova obcí	Most pri Bratislave	Vybudovanie vsakovacích prvkov na Športovej ulici	5 000,00 €
16	I. Obnova obcí	Nový Svet	Osadenie autobusovej zastávky	5 000,00 €
17	I. Obnova obcí	Píla	Moderná obec realizujúca opatrenia znižujúce nepriaznivé dôsledky klímatickej zmeny	12 000,00 €
18	I. Obnova obcí	Sološnica	Modernizácia verejných priestranstiev v obci Sološnica	12 000,00 €
19	I. Obnova obcí	Suchohrad	Revitalizácia mŕtveho ramena rieky Morava - Gríbel, 3.etapa	15 000,00 €
20	I. Obnova obcí	Štefanová	Arborétum obce Štefanová	9 000,00 €
21	I. Obnova obcí	Vinosady	Vinosady - skvalitnenie komunálnych služieb a vytvorenie oddychovej zóny povýše cintorína pod vinohradmi v obci	11 000,00 €
22	I. Obnova obcí	Závod	Revitalizácia parku pri škole s využitím adaptačných opatrení na zmenu klímy	15 000,00 €
23	II.Zvyšovanie kvality služieb	Báhoň	Nákup komunálnej techniky, výsadba stromov a revitalizácia zelene v obci Báhoň	15 000,00 €
24	II.Zvyšovanie kvality služieb	Častá	Skvalitnenie komunálnych služieb v obci Častá, výsadba zelene a vybudovanie vsakovacieho rigola	17 000,00 €
25	II.Zvyšovanie kvality služieb	Gajary	Nákup techniky na celoročnú údržbu komunikácií, verejných priestranstiev, parkov a zelených plôch	19 000,00 €
26	II.Zvyšovanie kvality služieb	Malinovo	Podpora rozvoja obce Malinovo	9 000,00 €
27	II.Zvyšovanie kvality služieb	Most pri Bratislave	Podpora rozvoja obce Most pri Bratislave	7 000,00 €
28	II.Zvyšovanie kvality služieb	Plavecké Podhradie	Nákup techniky	6 000,00 €
29	II.Zvyšovanie kvality služieb	Plavecký Mikuláš	Nákup techniky na celoročnú údržbu komunikácií a zelených plôch	8 500,00 €
30	III.Podpora miestnej ekonomiky	Dušan Dedinský (SHR)/Bratislava - Devínska Nová Ves	Modernizácia včelnice a spracovania včelích produktov	9 900,00 €

31	III.Podpora miestnej ekonomiky	Eva Mikasová (SHR)/Pezinok	Založenie včelnice	4 000 €
32	III.Podpora miestnej ekonomiky	Filip Jurášek (SHR)/Šenkvice	Zakúpenie technického vybavenie potrebného na spracovanie hrozna a vína	7 700,00 €
33	III.Podpora miestnej ekonomiky	Igor Rariga IR (SHR)/Modra	Modernizácia technológií na spracovanie hrozna a výrobu vína	11 000,00 €
34	III.Podpora miestnej ekonomiky	Ing. Ján HACAJ (SHR)/Pezinok	Nákup inovatívnych technológií ekologického poľnohospodárstva a technického vybavenia na spracovanie ovocia a výrobu vína.	6 500,00 €
35	III.Podpora miestnej ekonomiky	Ing. Martina Locziová (SHR)/Limbach	Obnova vinohradu a nákup inovatívnych technológií	10 000,00 €
36	III.Podpora miestnej ekonomiky	Ing. Radovan Krajčovič (SHR)/Modra	Technické vybavenie na spracovanie vína	7 700,00 €
37	III.Podpora miestnej ekonomiky	Ing. Tibor Ruman, PhD. (SHR)/Šenkvice	Nákup prístrojového a technického vybavenia pre pestovanie viniča a výrobu vína	7 000,00 €
38	III.Podpora miestnej ekonomiky	Jozef Kmeťo (SHR)/Modra	Nákup traktora	7 000,00 €
39	III.Podpora miestnej ekonomiky	Marián Bočko (SHR)/Šenkvice	Nákup technologického vybavenia na spracovanie vína a muštu	5 700,00 €
40	III.Podpora miestnej ekonomiky	Martin Brigant (SHR)/Čataj	Zabezpečenie technického vybavenia na zvýšenie produkcie a skvalitnenie vína v Malokarpatskej vinohradníckej oblasti	12 000,00 €
41	III.Podpora miestnej ekonomiky	Michal Bažalík (SHR)/Svätý Jur	Zachovanie vinohradníckej tradície a rozvoj ekologického pestovania v kontexte kultúrnej krajiny vo Svätom Jure	12 000,00 €
42	III.Podpora miestnej ekonomiky	Michal Stano (SHR)/Kaplna	Podpora začínajúceho podnikateľa - včelára	6 000,00 €
43	III.Podpora miestnej ekonomiky	Peter Ratzky (SHR)/Vinosady	Projekt - Celonerezový filter na víno a profi čerpadlo Mencarelli a barikový sud Seguin Moreau	4 000,00 €
44	III.Podpora miestnej ekonomiky	Róbert Kňazko (SHR)/Bratislava - Staré mesto	uletenavcela.sk - mestské včely	8 000,00 €
45	III.Podpora miestnej ekonomiky	Vladimír Gašparík (SHR)/Pezinok	Výsadba viniča II a dovybavenie pivnice	5 000,00 €
	Spolu			418 308,66 €

Zdroj: BSK

Dňa 26.11.2018 bola na základe Uznesenia Z BSK č.82/2018 z dňa 16.11.2018 vyhlásená v poradí už **štvrtá výzva** na podávanie žiadostí o udelenie dotácie v rámci **Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka** na rok 2019. Prostredníctvom elektronického systému bolo **registrovaných 66 žiadostí**, avšak na formálnej kontrole bolo 11 žiadostí vylúčených, nakoľko sa v piatich prípadoch jednalo o neoprávnených žiadateľov a v šiestich prípadoch

žiadatelia ani po vyzvaní zo strany BSK nedoložili všetky potrebné prílohy. Posudzovaných bolo 55 projektov, ktorých celková suma požadovaných dotácií činila 541 848,30 EUR, pričom alokácia na rok 2019 bola 332 644 EUR. **Zastupiteľstvo BSK na základe odporúčania Dotačnej komisie schválilo dňa 29.03.2019 49 žiadostí** o poskytnutie dotácie, čím sa dosiahla percentuálna úspešnosť žiadateľov pre BRDS na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka na úrovni 89,09%. Priemerná výška poskytnutej dotácie dosiahla hodnotu 6 788,65 EUR.

Tabuľka č.4: Zoznam podporených projektov v rámci výzvy BRDS pre rozvoj vidieka na rok 2019

	OBLASŤ	NÁZOV ŽIADATEĽA	NÁZOV PROJEKTU	SCHVÁLENÁ SUMA (€)
1	I. Verejná infraštruktúra	Mesto Modra	Revitalizácia verejného priestoru v Modre-Kráľovej	11 000 €
2	I. Verejná infraštruktúra	Obec Igram	Vybudovanie oddychovej zóny pri sv. Vendelínovi	4 000 €
3	I. Verejná infraštruktúra	Obec Píla	II. Etapa realizácie vodozádržných opatrení v Píle	10 000 €
4	I. Verejná infraštruktúra	Obec Budmerice	Centrálna zóna v obci Budmerice - etapa III.	10 000 €
5	I. Verejná infraštruktúra	Obec Závod	Eliminácia vplyvu horúčav-DSS sv. Michala Závod	6 750 €
6	I. Verejná infraštruktúra	Obec Malé Leváre	Oddychový park pri ZŠ Malé Leváre	8 000 €
7	I. Verejná infraštruktúra	Obec Kostolná pri Dunaji	Revitalizácia oddychovej zóny a zberných nádob	7 000 €
8	I. Verejná infraštruktúra	Obec Zálesie	Protipovodňové úpravy v obci Zálesie - Lesná ulica	6 000 €
9	I. Verejná infraštruktúra	Obec Šenkvice	Adaptácia na zmenu klímy - výsadba stromoradia	8 760 €
10	I. Verejná infraštruktúra	Obec Báhoň	Revitalizácia cintorína v obci Báhoň	10 000 €
11	I. Verejná infraštruktúra	Obec Dunajská Lužná	Obnova a výsadba stromoradia v Nových Košariskách	3 825 €
12	I. Verejná infraštruktúra	Obec Rohožník	Zelená oáza v Rohožníku	7 500 €
13	I. Verejná infraštruktúra	Mestská časť Bratislava- Jarovce	Revitalizácia verejného priestranstva ul. Kôstková	9 000 €
14	I. Verejná infraštruktúra	Obec Pernek	Revitalizácia priestranstva pri dome smútku	7 750 €
15	I. Verejná infraštruktúra	Mestská časť Bratislava - Záhorská Bystrica	Výsadba skupiny stromov a stromoradií	9 000 €
16	I. Verejná infraštruktúra	Obec Most pri Bratislave	Odvodnenie časti Záhradnej ulice	5 750 €
17	I. Verejná infraštruktúra	Obec Gajary	Revitalizácia Športovej ulice	5 000 €
18	I. Verejná infraštruktúra	Obec Jakubov	Oddychová a nástupná plocha so zastávkou	8 500 €
19	I. Verejná infraštruktúra	Obec Kaplna	Kaplna - rekonšt. Javor. ul. a vsakovačky pri KD	7 500 €

20	I. Verejná infraštruktúra	Obec Limbach	Modernizácia centra - Zóna stretávania obyvateľov	6 000 €
21	I. Verejná infraštruktúra	Obec Štefanová	Obec Štefanová - rozvoj zelenej infraštruktúry	9 000 €
22	I. Verejná infraštruktúra	Obec Tomášov	Park kultúry a oddychu	5 000 €
23	I. Verejná infraštruktúra	Obec Jablonové	Park kultúry, oddychu a tradícií Jablonové	6 500 €
24	I. Verejná infraštruktúra	Obec Hrubá Borša	Orientačný obecný systém	5 000 €
25	I. Verejná infraštruktúra	Obec Hrubý Šúr	Revitalizácia verejných priestranstiev	6 000 €
26	I. Verejná infraštruktúra	Obec Veľký Biel	Odvodnenie časti Poštovej ulice	8 200 €
27	I. Verejná infraštruktúra	Obec Blatné	Revitalizácia verejných priestranstiev v Blatnom	6 000 €
28	I. Verejná infraštruktúra	Mestská časť Bratislava-Čunovo	Revitalizácia studní v centrálnej zóne	3 000 €
29	I. Verejná infraštruktúra	Obec Vinosady	Komunitná záhrada pre obyvateľov Vinosad	5 200 €
30	II. Životné prostredie	Mestská časť Bratislava Dúbravka	Zachráňme symbol Dúbravky	9 500 €
31	II. Životné prostredie	Mestská časť Bratislava-Podunajské Biskupice	DAŽĎOVÁ ZÁHRADA	10 500 €
32	II. Životné prostredie	Mestská časť Bratislava-Karlova Ves	Rozvoj zelenej infraštruktúry v Karlovej Vsi	10 000 €
33	II. Životné prostredie	Mestská časť Bratislava-Staré Mesto	"Pocket Park"	6 000 €
34	II. Životné prostredie	Mestská časť Bratislava-Ružinov	Masarykova kolónia–revitalizácia parčíku	5 500 €
35	II. Životné prostredie	Mesto Senec	Rozvoj zelenej infraštruktúry v meste Senec.	7 000 €
36	III. Podpora miestnej ekonomiky	Michal Konečný	Výsadba extenzívneho ekologického ovocného sadu	8 900 €
37	III. Podpora miestnej ekonomiky	Marian Šataník	Ekologická farma v Tomášove	7 500 €
38	III. Podpora miestnej ekonomiky	Ing. Mgr. Martin Hriňák	Polykultúrne pestovanie ovocia a zeleniny	8 500 €
39	III. Podpora miestnej ekonomiky	Ing. Vladimír Orosi	Ing. Vladimír Orosi	9 500 €
40	III. Podpora miestnej ekonomiky	Ing. Martina Locziová	Ekologičtější pěstování révy a šetrná výroba vína	3 750 €
41	III. Podpora miestnej ekonomiky	Ing. Ján Hacaj	Obnova vinohradov a inovácia spracovania hrozna	5 250 €

42	III. Podpora miestnej ekonomiky	Roman Kanich -Viktória	Nákup techniky na obnovenie vinohradu	7 000 €
43	III. Podpora miestnej ekonomiky	Jana Krajčovičová - Malokarpatsky Gazda	Výsadba ovocneho sadu,rozšírenie a obnova včelnice	5 750 €
44	III. Podpora miestnej ekonomiky	Hergott Vladimír	Biodiverzita a ekologické pestovanie viniča	3 500 €
45	IV. Environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета	SAOLA - ochrana prírody	Za oknom	3 645 €
46	IV. Environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета	Strom života, o.z.	Investigatívni ochranári	1 764 €
47	IV. Environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета	Bratislavské regionálne ochranárske združenie	Klíma a sídlisková zeleň-učme sa zvládnuť výzvy	4 700 €
48	IV. Environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета	DAPHNE-Inštitút aplikovanej ekológie	Príroda, ktorá učí v BSK.	5 150 €
49	IV. Environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета	Občianske združenie Jablonka	Kolobeh roku v prírode	4 000 €
	Spolu			332 644 €

Zdroj: BSK

Výzva v rámci schémy na podporu turizmu na rok 2018 bola, podobne ako výzva na podporu rozvoja vidieka, vyhlásená 2.11.2017, pričom na rozdiel od predchádzajúcej výzvy stúpila celková alokácia na 261 442 EUR. Stanovená bola tiež minimálna výška požadovanej dotácie na úrovni 2 500 EUR. V rámci výzvy boli definované 4 oblasti podpory

- Podpora pešej a cyklistickej turistiky
- Podpora vodáckeho turizmu, geoturizmu a prírodného dedičstva
- Podpora vidieckeho turizmu a agroturizmu
- Podpora historického a kultúrneho dedičstva

Tabuľka č.5: Zoznam podporených projektov v rámci výzvy BRDS na podporu turizmu na rok 2018

	Oblasť	Názov žiadateľa	Názov projektu	SCHVÁLENÁ SUMA (€)
1	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Domka - Združenie saleziánskej mládeže	Turistický magnet – po stopách dona Titusa Zemana - aj formou mobilnej aplikácie.	3 250 €
2	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Jaskyniari Plavecké Podhradie	Plavecký kras - stála expozícia (III.etapa)	5 000 €
3	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Malokarpatský banícky spolok v Pezinku	Montánne pamiatky v Malých Karpatoch	9 000 €
4	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Múzeum Petržalského opevnenia	MÚZEUM PETRŽALSKÉHO OPEVNENIA –oddychové miesto pri cyklotrase – II. Etapa	7 000 €
5	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	obec Dubová	Obnova sakrálnnej cesty Kaplnky na Vítkovom vršku v obci Dubová	6 000 €

6	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	OZ BCDlab	Dunajský náučný chodník	7 000 €
7	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	OZ Trail Biely kríž	Trail Červený Kríž (fáza 1 – vetva Slalomka	5 200 €
8	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Rímskokatolícka cirkev, farnosť Kostolná pri Dunaji	Multifunkčný prístrešok pre turistov	6 500 €
9	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Telocvičná jednota Sokol Gajary	2. Etapa dobudovanie prístaviska a oddychovej zóny	8 000 €
10	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Viridula	Cykloturizmus pre všetkých- elektrobykylom na málo dostupné miesta v Karpatoch	6 000 €
11	I. Podpora pešej a cyklistickej turistiky	Zmegula s.r.o.	Ufo Bike Point	7 000 €
12	II. Podpora vodáckeho turizmu, geoturizmu a prírodného dedičstva	Akademický športový klub DUNAJ	Splavy v okolí Bratislavy	7 500 €
13	II. Podpora vodáckeho turizmu, geoturizmu a prírodného dedičstva	Amavet klub 946	Apponyiho zátoka	8 000 €
14	II. Podpora vodáckeho turizmu, geoturizmu a prírodného dedičstva	Bratislavské regionálne ochranné združenie	Kvitnúca Bratislava	6 250 €
15	II. Podpora vodáckeho turizmu, geoturizmu a prírodného dedičstva	Divoká voda, s.r.o.	Kajak trenažér a Bodybuilding Zóna	5 500 €
16	II. Podpora vodáckeho turizmu, geoturizmu a prírodného dedičstva	Hot chilli lode, s.r.o.	Turistické centrum a prístav na Dunaji	10 000 €
17	II. Podpora vodáckeho turizmu, geoturizmu a prírodného dedičstva	Migrácia SK	Oprava vojenského bunkra pod Cyklomostom slobody	2 500 €
18	II. Podpora vodáckeho turizmu, geoturizmu a prírodného dedičstva	Nezisková organizácia Barbora	Obnova geologického múzea	8 000 €
19	II. Podpora vodáckeho turizmu, geoturizmu a prírodného dedičstva	Občianske združenie Naše Zálesie	Korzo Zálesie - Zastávka s rozumom pri Malom Dunaji	2 750 €

20	II. Podpora vodáckeho turizmu, geoturizmu a prírodného dedičstva	Správa cestovného ruchu Senec s.r.o	Podpora infraštruktúry vybudovaním náučného chodníka	2 500 €
21	II. Podpora vodáckeho turizmu, geoturizmu a prírodného dedičstva	TOUR4U, s.r.o.	Audio sprievodca - Dunaj	3 000 €
22	III. Popdpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	BOGNÁR, s.r.o.	Rozvoj zážitkové vínneho turizmu vo vinohrade	2 500 €
23	III. Popdpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Chute Malých Karpát	Chute Malých Karpát	2 500 €
24	III. Popdpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Matej Farbula	Malá vínna ulička a Víno pod hviezdami	5 000 €
25	III. Popdpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Mesto Svätý Jur	Skanzen - vybudovanie rozhľadne pri vinohradníckom chodníku	10 500 €
26	III. Popdpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	POMFY s.r.o.	Inovácia a obnova výroby tradičných malokarpatských produktov z dvora	4 000 €
27	III. Popdpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Protect work	Včelia zahrada	2 500 €
28	III. Popdpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Račiansky spolok	VINOHRADNÍCKEHO CHODNÍKA - OSADENIE NÁUČNÝCH INFORMAČNÝCH TABÚĽ	4 000 €
29	III. Popdpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Račiansky vinohradnícky spolok	RAČANSKÉ VINOHRADNÍCKE PRÍSTREŠKY - ZÁKLADNÝ PILIER RAČANSKÉHO VINOHRADNÍCKEHO CHODNÍKA	3 500 €
30	III. Popdpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Robert Hammer	Psychologicko-terapeutická výchova na Farme	10 000 €
31	III. Popdpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Slovenské vínne cesty, o.z.	ŠPACÍRKA PO BRATISLAVSKÝCH VÍNNYCH PIVNICIACH	4 500 €
32	III. Popdpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Spievajúci dôchodci - Záhoria" "SPIDUCH-Z"	Nové okná a dvere pre múzeum	12 800 €
33	III. Popdpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	VINÁRSTVO BRIGANT, s.r.o.	Zabezpečenie technického vybavenia vinárskeho domu a prezentačnej miestnosti na podporu vidieckeho turizmu a agroturizmu v obci Čataj	2 500 €
34	III. Popdpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Vinkovič s.r.o.	Hroznový olej, nový produkt z hrozna	2 500 €
35	III. Popdpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Združenie Abeland	Slnecná energia pre mlyn a gazdovstvo	10 000 €

36	III. Podpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Združenie pezinských vinohradníkov a vinárov	Revitalizácia kamenice pod Starou horou v Pezinku, II. Etapa	10 000 €
37	III. Podpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	Združenie Víno z Modry	Vinári v chotári	2 500 €
38	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Mestská časť Bratislava Podunajské Biskupice	Historické zastavenia v Podunajských Biskupiciach	12 000 €
39	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Mestské centrum kultúry Malacky	Vône, chute Dolného Záhoria	2 500 €
40	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Mestský ústav ochrany pamiatok Bratislava	Rímske hry a Limes Day 2018	2 642 €
41	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Obec Rohožník	Obecné múzeum	5 050 €
42	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Renesančný Vinohradnícky Dom	Renesančné večery v Renesančnom dome	8 000 €
43	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Svätojurský vinohradnícky spolok	Vinohradnícky skanzen Svätý Jur	7 000 €
44	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Zeppelin company s.r.o.	Zážitkový turizmus bratislavského kraja v centre Bratislavy 2	3 500 €
45	IV. Podpora historického a kultúrneho dedičstva	Twin City Live	SMART podpora regionálneho produktu a jeho návštevnosti v destinácii	2 500 €
	Spolu			261 442 €

Zdroj: BSK

V rámci Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu turizmu bola dňa 27.11.2018 vyhlásená výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácií na rok 2019. V porovnaní s predchádzajúcou výzvou boli oblasti podpory zredukované na tri:

- Podpora vzniku a rozvoja regionálnych produktov a služieb generujúce rozvoj CR
- Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb CR
- Podpora pre tematické podujatia s dôrazom na CR a propagácie destinácie generujúca návštevnosť a rozvoj CR

V rámci tejto výzvy bolo registrovaných 51 žiadostí s celkovou žiadanou sumou 696 760 EUR, pričom schválených bolo 34 žiadostí sumou 177 866 EUR. Napriek nižšiemu počtu podporených projektov

oproti roku 2018 klesla priemerná výška poskytnutej dotácie na 5 231 EUR oproti 5 810 EUR z minulého roka. Tento pokles je spôsobený znížením celkovej alokácie na 177 866 EUR oproti 261 442 EUR z minulého roka.

Tabuľka č.5: Zoznam podporených projektov v rámci výzvy BRDS na podporu turizmu na rok 2019

	OBLASŤ	NÁZOV ŽIADATEĽA	NÁZOV PROJEKTU	SCHVÁLENÁ SUMA (€)
1	I. Podpora vzniku a rozvoja regionálnych produktov a služieb generujúcich rozvoj	Hot chilli lode, s.r.o.	Dunajský mini Propelér 2	6 900 €
2	I. Podpora vzniku a rozvoja regionálnych produktov a služieb generujúcich rozvoj	Poľnohospodárske družstvo Vajnory	Ekogazdovstvo Janka Hráška	6 900 €
3	I. Podpora vzniku a rozvoja regionálnych produktov a služieb generujúcich rozvoj	Jaskyniari Plavecké Podhradie	"Plavecký kras - stála expozícia" (IV. etapa)	4 500 €
4	I. Podpora vzniku a rozvoja regionálnych produktov a služieb generujúcich rozvoj	Slovenská ľudová majolika	Zážitok tradičného keramického remesla	7 600 €
5	I. Podpora vzniku a rozvoja regionálnych produktov a služieb generujúcich rozvoj	Klub vodných športov MORAVIA Devínska Nová Ves	Klub vodných športov MORAVIA Devínska Nová Ves	4 500 €
6	I. Podpora vzniku a rozvoja regionálnych produktov a služieb generujúcich rozvoj	Nezisková organizácia Barbora	Infostánok - Geopark Malé Karpaty	4 000 €
7	I. Podpora vzniku a rozvoja regionálnych produktov a služieb generujúcich rozvoj	Račiansky vinohradnícky spolok	RAČANSKÉ VINOHRADNÍCKE PRÍSTREŠKY - 2. FÁZA	7 000 €
8	I. Podpora vzniku a rozvoja regionálnych produktov a služieb generujúcich rozvoj	Račiansky spolok	Račanský vinohradnícky chodník - 2. fáza	6 500 €
9	I. Podpora vzniku a rozvoja regionálnych produktov a služieb generujúcich rozvoj	Renesancny Vinohradnický Dom	oSudový dom	4 000 €
10	I. Podpora vzniku a rozvoja regionálnych produktov a služieb generujúcich rozvoj	Zeppelin company s.r.o.	Zážitkový turizmus BA regiónu v centre Bratislavy	2 000 €
11	I. Podpora vzniku a rozvoja regionálnych produktov a služieb generujúcich rozvoj	JUNGPEREG 1632 v Senci	Senecký vínný festival 2019 - 5. ročník	2 800 €
12	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	Múzeum Petržalského opevnenia	Bunker B-S 4 – rozvoj areálu pri cyklotrase	8 000 €
13	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	Mesto Senec	Rozvoj doplnkovej infraštruktúry CR v Senci	7 900 €
14	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	Pavol Šiška - Všeobecné	"DuboDom" - rozvoj atr-aktivít	6 900 €

		technológie General Technologies		
15	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	OZ Trail Biely kríž	Cyklotrasa-TBK (fáza 2: vetva Baník a úprava TBK)	5 500 €
16	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	Občianske združenie Naše Zálesičko	Korzo Zálesie - Malý amfiteáter	8 000 €
17	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	Cykloklub Gajary	Cykloodpočívadlo Gajary	8 000 €
18	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	Združenie Abeland	Domček na strome	7 866 €
19	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	Obec Budmerice	Náučný chodník Budmerice – etapa II.	4 000 €
20	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	Mestské centrum kultúry Malacky	Modernizácia expozície v kryptách	5 000 €
21	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	Združenie pezinských vinohradníkov a vinárov	Revitalizácia ciest pod Starou horou v Pezinku	8 000 €
22	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	FLORA TOUR spol. s r.o.	Obnovenie lodnej linky a budovy Propeller	4 900 €
23	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	Rímskokatolícka cirkev, farnosť Kostolná pri Dunaji	Oddychový cykloprístrešok na trase Pezinok-Jelka	5 100 €
24	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	Združenie vinosadských vinohradníkov a vinárov	Vinohradnícky náučný chodník	4 100 €
25	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	Mesto Svätý Jur	Informačno orientačný systém mesta Sv. Jur	5 500 €
26	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	Obec Jablonec	Jablonec s výhľadom	6 200 €
27	II. Podpora doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu	Malacké pohľady	Spoznaťte Malacky prostredníctvom webstránky	2 000 €
28	III. Podpora pre tematické podujatia s dôrazom na cestovný ruch a propagácia destinácie generujúca návštevnosť a rozvoj cestovného ruchu	Cyklistický klub Svätý Jur	Svätojurský MTB maratón: cyklistické preteky 2019	3 200 €
29	III. Podpora pre tematické podujatia s dôrazom na cestovný ruch a propagácia destinácie generujúca návštevnosť a rozvoj cestovného ruchu	Mestský ústav ochrany pamiatok v Bratislave	Rímske hry a Limes day 2019	3 000 €

30	III. Podpora pre tematické podujatia s dôrazom na cestovný ruch a propagácia destinácie generujúca návštevnosť a rozvoj cestovného ruchu	Slovenské vínné cesty	Potulky po bratislavských vínnych pivniciach	4 100 €
31	III. Podpora pre tematické podujatia s dôrazom na cestovný ruch a propagácia destinácie generujúca návštevnosť a rozvoj cestovného ruchu	MUSEUM VINORUM	Pezinské vínné pivnice 2019	3 000 €
32	III. Podpora pre tematické podujatia s dôrazom na cestovný ruch a propagácia destinácie generujúca návštevnosť a rozvoj cestovného ruchu	Karpatská muška s.r.o.	Séria kultúrno-vinársko-gastronomických podujatí	2 900 €
33	III. Podpora pre tematické podujatia s dôrazom na cestovný ruch a propagácia destinácie generujúca návštevnosť a rozvoj cestovného ruchu	AMAVET klub 946	Chmurčiakove stojisko (cesta k bývalej kompe)	3 000 €
34	III. Podpora pre tematické podujatia s dôrazom na cestovný ruch a propagácia destinácie generujúca návštevnosť a rozvoj cestovného ruchu	OZ Chute Malých Karpát	Chute Malých Karpát 2019	5 000 €
SPOLU				177 866 €

Zdroj: BSK

Opatrenie č. 1.2 Podpora miestnej ekonomiky a identity územia

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatočné hodnoty	Stav po roku 2018
Počet fungujúcich regionálnych značiek	1	1
Počet udelených certifikátov regionálneho produktu	19	19
Počet fungujúcich Miestnych akčných skupín	1	4

Výsledky (na úrovni opatrení):

Počet podporených subjektov v rámci PRV SR 2014 - 2020	N/A	66
Celkový finančný objem NFP získaných do vidieckych oblastí kraja z PRV SR 2014 – 2020 (EPFRV)	N/A	8 719 945

Dopady (na úrovni priorít):

Zníženie úbytku obyvateľstva v okresoch Pezinok, Malacky, Senec	N/A	-5122
---	-----	-------

V rámci Bratislavského kraja boli v minulosti vytvorené dve regionálne značky: Regionálny produkt Záhorie a Regionálny produkt Malé Karpaty. Fungujúcou značkou je v súčasnosti už iba Regionálny produkt Záhorie, ktorej nositeľmi je aktuálne 19 certifikovaných produktov, zážitkov a služieb.

Nositeľom značky je Miestna akčná skupina Podhoran. Miestna akčná skupina Podhoran, ako jedna z troch verejno-súkromných partnerstiev z Bratislavského kraja, získala štatút miestnej akčnej skupiny, čo je výborným predpokladom pre ďalší rozvoj tejto značky.

Schválením programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 dňa 13.02.2015 zo strany Európskej komisie sa otvorili nové možnosti financovania projektov poľnohospodárom, mladým farmárom, malým farmárom, obciam ale aj občianskym združeniam. Do 31.12.2017 bolo v rámci Bratislavského kraja evidovaných 142 žiadostí o nenávratný finančný príspevok na projekty v celkovej výške 49 659 886 EUR. Žiadaná suma na spomínané projekty predstavovala 26 736 496 EUR. Viac ako polovica žiadostí, konkrétne 77, bolo podaných v rámci Opatrenia 4 Investície do hmotného majetku. 51 žiadostí bolo podaných v rámci Opatrenia 6 Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti, 7 žiadostí v rámci Opatrenia 7 Základné služby a obnova dedín, 5 žiadostí v rámci Opatrenia 19 Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER a dve žiadosti v rámci Opatrenia 8 Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenia životaschopnosti lesov.

Tabuľka č.6: Celková alokácia verejných zdrojov podľa opatrení PRV SR 2014 – 2020 pre Bratislavský kraj

Č. opatrenia	Názov opatrenia	Alokácia EPFRV pre BSK (€)	Verejné výdavky spolu pre BSK (€)
1	Prenos znalostí a informačné akcie	423 449,00	798 960,38
2	Poradenské služby, služby pomoci pri riadení poľnohospodárskych podnikov a výpomoci pre poľnohospodárske podniky	45 580,00	86 000,00
4	Investície do hmotného majetku	8 430 796,00	15 907 162,26
5	Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby zničeného prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení	1 325 000,00	2 500 000,00
6	Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti	3 369 681,00	6 357 888,68
7	Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach	886 770,00	1 673 150,94
8	Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenie životaschopnosti lesov	6 131 305,00	11 568 500,00
10	Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie	2 600 763,00	4 907 100,00
11	Ekologické poľnohospodárstvo	620 100,00	1 170 000,00
12	Platby v rámci sústavy NATURA 2000 a podľa rámcovej smernice o vode	82 831,00	156 284,91
13	Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitými obmedzeniami	4 195 194,00	7 915 460,38
14	Dobré životné podmienky zvierat	2 862 000,00	5 400 000,00
15	Platby na lesnícko-environmentálne záväzky	0,00	0,00
16	Spolupráca	1 285 250,00	2 425 000,00
19	LEADER	3 174 021,00	5 988 718,87
20	Technická pomoc z iniciatívy členských štátov	0,00	0,00
	Spolu	35 432 740,00	66 854 226,42

Zdroj: PRV SR 2014 – 2020

Z celkového počtu 142 žiadostí bolo ku koncu roka 2017 schválených iba 66 žiadostí, a celková výška schváleného príspevku bola 8 719 945 EUR. Najväčší počet schválených žiadostí, konkrétne 41, bol v rámci Opatrenia 4. Nasleduje Opatrenie 6, v rámci ktorého bolo schválených 20 žiadostí, opatrenie 19 so 4 schválenými žiadosťami a opatrenie 8 s jednou schválenou žiadosťou. V najbližších mesiacoch je ale potrebné, aby boli opätovne vyhlásené výzvy v rámci opatrenia 7. kde sú oprávnenými žiadateľmi

obce do 1 000 obyvateľov, aby sa zabezpečili externé zdroje aj pre verejný sektor v oblasti rozvoja vidieka.

Tabuľka č.7: Obce s počtom obyvateľov do 1000, ktoré sa môžu uchádzať o dopytové projekty z PRV SR 2014 - 2020

	Por.č.	Obec	Rozloha katastra obce (km ²)	Hustota obyvateľstva (obyv./km ²)	Počet obyvateľov
Okres Senec	1	Boldog	4,50	102,66	468
	2	Hrubá Borša	5,85	142,35	1061
	3	Hrubý Šúr	6,21	153,54	998
	4	Hurbanova Ves	5,41	61,61	368
	5	Igram	8,30	69,30	583
	6	Kaplna	5,53	143,04	853
	7	Kostolná pri Dunaji	8,07	82,5	713
	8	Nový Svet	7,75	12,00	92
	9	Vlky	3,62	113,47	409
Okres Pezinok	12	Píla	0,48	701,53	347
	13	Štefanová	6,72	50,07	345
Okres Malacky	14	Borinka	15,79	47,74	771
	15	Suchohrad	15,41	42,19	646
	16	Pernek	27,36	31,53	876
	17	Plavecké Podhradie	21,19	30,54	658
	18	Plavecký Mikuláš	26,73	27,18	724

Zdroj: ŠU SR (2017)

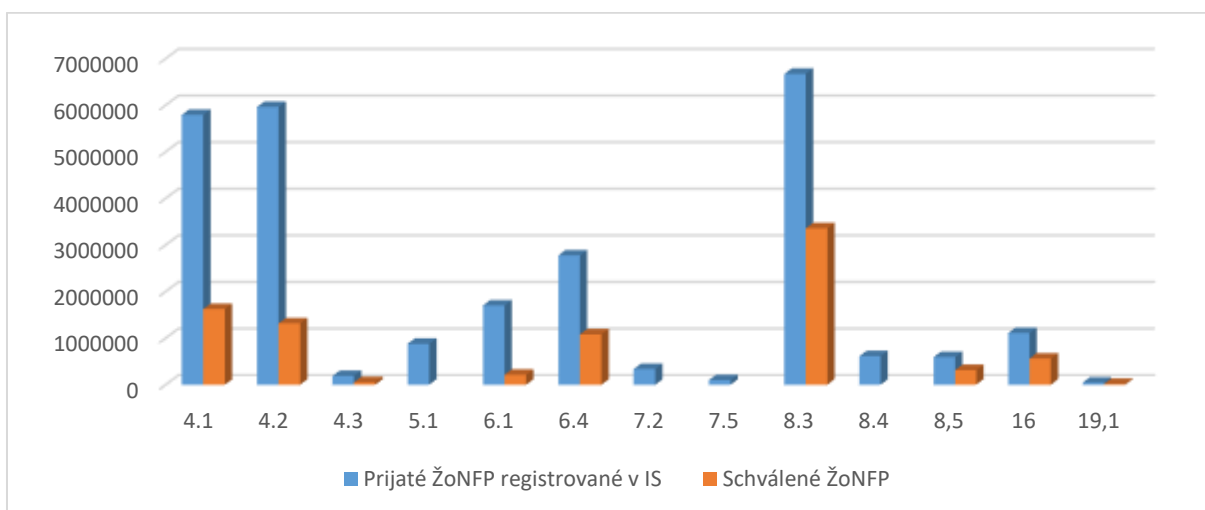
Tabuľka č.8: Prehľad schválených ŽoNFP v rámci PRV SR 2014 – 2020 pre jednotlivé podopatrenia za Bratislavský kraj k 31.12.2017

Číslo podopatrenia	Skrátený názov podopatrenia	Prijaté ŽoNFP registrované v IS		Schválené ŽoNFP		Neschválené ŽoNFP
		Počet	Žiadaný príspevok	Počet	Schválený príspevok (EPFRV)	Počet
4.1	Investície do poľnohospodárskych podnikov	49	5 793 075€	28	1 625 765€	3
4.2	Investície do spracovania poľnohospodárskych výrobkov	26	5 962 773€	12	1 317 313€	13
4.3	Investície do infraštruktúry poľnohospodárstva a LH	2	189 191€	1	53 229€	1
5.1	Investície do preventívnych opatrení (hydromeliór.)	N/A	879 000€	N/A	N/A	N/A
6.1	Mladí poľnohospodári	34	1 700 000€	8	212 000€	18

6.4	Investície do nepoľnohospodárskej činnosti	17	2 776 318€	12	1 079 718€	5
7.2	Investície do infraštruktúr malých rozmerov	5	337 205€	N/A	N/A	N/A
7.5	Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu	2	98 243€	N/A	N/A	N/A
8.3	Prevencia- pred lesnými požiarmi a katastrofami	1	6 674 820€	1	3 357 655€	0
8.4	Obnova lesov	1	613 867€	N/A	N/A	1
8,5	Investície do zlepšovania odolnosti lesov	N/A	594 246€	N/A	313 966€	N/A
16	Spolupráca	N/A	1 109 260€	N/A	562 135€	N/A
19,1	Prípravná podpora	5	44 498€	4	18 165€	N/A
Spolu		142	26 736 496€	66	8 719 945€	41

Zdroj: apa.sk

Graf č.1: Prehľad schválených súm ŽoNFP v rámci PRV SR 2014 – 2020 pre jednotlivé podopatrenia za Bratislavský kraj k 31.12.2017

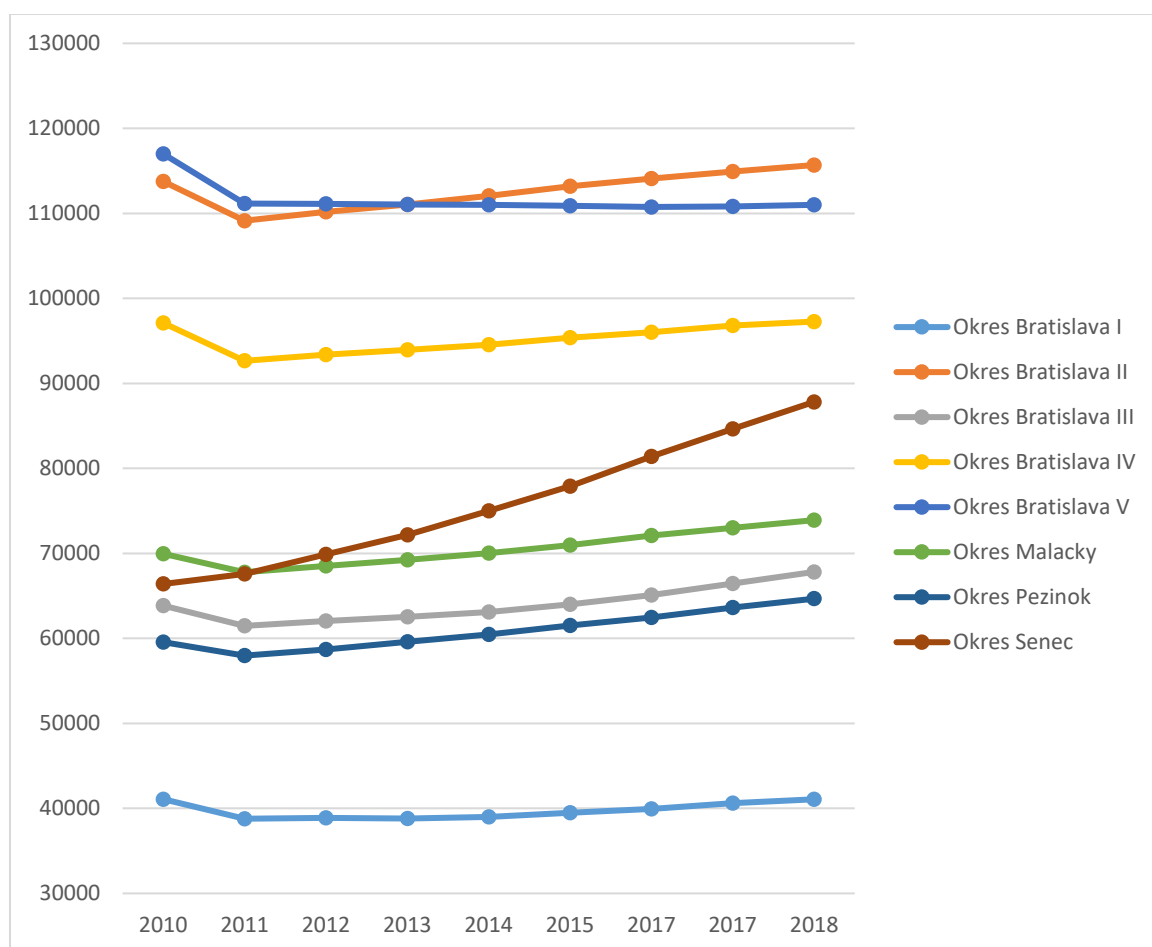

Zdroj: apa.sk

Zníženie úbytku obyvateľstva v okresoch Pezinok, Senec, Malacky

Na základe údajov o počte obyvateľov môžeme vidieť v posledných rokoch trend rastu obyvateľstva v okresoch Pezinok, Senec a Malacky, ktoré môžeme považovať za vidiecke okresy. Avšak aj v prípade mestských okresov Bratislava I až V sledujeme tiež mierny nárast počtu obyvateľstva. V sumári tak podiel vidieckeho obyvateľstva na celkovom počte obyvateľstva Bratislavského kraja zostáva približne rovnaký na úrovni približne 33%. V rámci jednotlivých vidieckych okresoch ale môžeme sledovať jednoznačne väčšiu koncentráciu obyvateľstva v obciach v tesnej blízkosti Bratislavy, čo je následok silnej suburbanizácie v posledných rokoch. Tieto obce ale v podstate strácajú vidiecky charakter.

Graf č.2: Vývoj počtu obyvateľov v jednotlivých okresoch Bratislavského kraja v rokoch 2010 až 2018

Zdroj: ŠU SR

Prioritná oblasť 2 Lepšie využitie a obnova krajinného a kultúrneho potenciálu

V rámci prioritnej oblasti 2 sú definované opatrenia:

- Opatrenie č. 2.1 Zachovávanie a rozvoj tradícií;
- Opatrenie č. 2.2 Ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva.

Opatrenie č.2.1 Zachovávanie a rozvoj tradícií

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatočné hodnoty	Stav po roku 2018
Počet spracovaných strategických dokumentov/štúdií	0	5
Počet zrekonštruovaných kultúrnych centier	0	0
Počet zorganizovaných podujatí zameraných na propagáciu tradičných remesiel, výrobkov a gastronómie	1	158

Výsledky (na úrovni opatrení):

Zvýšenie počtu zamestnancov v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu	1817	1736
---	------	------

OSÚRaRP vyhlásil v zmysle Akčného plánu BSK (ďalej len „AP BSK“) začiatkom roka 2016 verejné obstarávanie na spracovateľa **Katalógu adaptačných opatrení miest a obcí Bratislavského samosprávneho kraja na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy**, dokumentu, ktorý má slúžiť mestám a obciam pri vyberaní a realizovaní adaptačných opatrení. Dokument okrem rozpracovania samotných opatrení informuje aj o procese vzniku súčasnej zmeny klímy, o súčasných a očakávaných vplyvoch zmeny klímy na územie Bratislavského kraja, o relevantnej legislatíve a strategických dokumentoch týkajúcich sa adaptácie na zmenu klímy, o procese prípravy adaptačnej stratégie pre obce a mestá, slúži ako podklad pre realizáciu adaptačných opatrení a uvádza príklady dobrej praxe zo Slovenska a zahraničia, ako aj niektoré súčasné známe možnosti financovania adaptačných procesov. Katalóg bol v priebehu roka 2016 spracovaný Karpatským rozvojovým inštitútom. Ku koncu roka 2016 bol katalóg elektronickou formou doručený všetkým primátorom a starostom v Bratislavskom kraji, ako kľúčovej cieľovej skupine, pričom obce z neho mohli čerpať pri príprave žiadostí o poskytnutie dotácie v rámci schémy na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka. Samotný katalóg bol schválený Zastupiteľstvom BSK uznesením Z BSK č. 16/2017 z dňa 17.02.2017. Následne bol katalóg poskytnutý obciam aj vo fyzickej podobe spolu s odporúčením, že sa jedná o vhodný územnoplánovací podklad v rámci vydávania odborných stanovísk k návrhom územnoplánovacej dokumentácie obcí.

V roku 2015 spracoval Odbor územného plánu, GIS a životného prostredia strategický dokument **Koncepcia územného rozvoja cyklotrás Bratislavského samosprávneho kraja vo vzťahu k integrovanému dopravnému systému a významným bodom cestovného ruchu**. Z dôvodu, že dokument bude slúžiť ako povinný podklad pre schvaľovanie projektov výstavby cyklotrás v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020, sa začala ku koncu roka 2016 aktualizácia tohto materiálu na základe aktuálnych potrieb primátorov a starostov obcí Bratislavského kraja. Aktualizácia bola dokončená a schválená Zastupiteľstvom BSK vo februári 2017.

V rámci pripravovaného projektu **Vybudovanie ekocentra v Čunove**, ktorý je súčasťou AP BSK a mal by byť podaný v rámci 5. zberu programu INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 - 2020, zadala mestská časť Čunovo úlohu spracovania projektovej dokumentácie a biznis modelu fungovania budúceho ekocentra, ktoré boli spracované v priebehu roka 2018. Samotný projekt bude okrem rekonštrukcie NKP kaštieľa obsahovať ďalšie aktivity zamerané na vybavenie budúceho ekocentra výučbovými exponátmi a interaktívnymi modelmi, organizovanie podujatí a kurzov pre verejnosť na zvýšenie povedomia o potrebe ochrany prírody, udržateľného hospodárstva. V druhej etape projektu sa plánuje revitalizácia príľahlej záhrady kaštieľa a v tretej etape sa plánuje revitalizácia sýpk. Dôležitým prvkom na zvýšenie turistického potenciálu regiónu bude aj turistické informačné centrum, ktoré poslúži ako vstupná brána návštevníkom v rámci trilaterálneho územia (Rakúsko-Maďarsko-Slovensko) spolu s tlačou a distribúciou printových promočných materiálov a exkurziami so sprievodom. Súčasťou komplexu bude aj pobytové ekocentrum, ktoré poslúži na dočasné ubytovanie skupín so záujmom o viacdňové exkurzie a rehabilitačná stanica pre zranené živočíchy. Projekt je pripravovaný v unikátnom partnerstve regionálnej samosprávy (BSK), lokálnej samosprávy (MČ Bratislava – Čunovo), štátnej odbornej organizácie (Štátna ochrana prírody SR) a mimovládnej organizácie zameranej na environmentálnu výchovu (Daphne – inštitút aplikovanej ekológie). Výstupom projektu bude zriadenie ekocentra so zameraním na prezentáciu podunajského regiónu a CHKO Dunajské Luhy. Zriadenie regionálneho ekocentra **v Čunove vychádza aj z Koncepcie budovania siete environmentálno-vzdelávacích centier v BSK, ktorá bola spracovaná v r. 2017. Cieľom Koncepcie je podpora výučby environmentálnej výchovy a prírodovedných predmetov pre všetky vekové kategórie žiakov a študentov najmä prostredníctvom environmentálno-vzdelávacích centier na území kraja, zvyšovanie environmentálneho povedomia širokej verejnosti prostredníctvom vhodných aktivít a rozvoj služieb v oblasti ekoturizmu. Samotná koncepcia bola**

spracovaná s úzkou participáciou odbornej verejnosti zo štátneho, mimovládneho ako aj akademického prostredia. Výsledkom je vysoko odborný dokument, ktorý analyzuje oblasť environmentálnej výchovy nie len z pohľadu úradu, ale z celého územia, a ktorý má podporu širokej odbornej verejnosti. Celkový rozpočet prvej etapy projektu je približne 5,2 milióna EUR a z toho rozpočet BSK približne 3,1 milióna EUR.

Obrázok č.1: Vizualizácia rekonštrukcie kaštieľa Čunovo

Zdroj: Zámer kaštieľ a sýpka Čunovo, ing. arch. Patrik Martin – EKODOMY.sk, december 2016

Jedným z dôležitých projektov zameraných na zachovávanie a rozvoj tradícií je projekt Kultúrno-spoločenské centrum, ktorého aktivitami sú rekonštrukcia NKP synagógy v Senci, vybudovanie novostavby infopavilónu, úprava areálu synagógy za účelom vytvorenia priestoru pre kultúrno-spoločenské aktivity, vytvorenie regionálneho kultúrno-spoločenského centra ako priestoru pre prezentáciu stredných a vysokých škôl umeleckého zamerania a expozícia židovskej kultúry. V rámci projektu bola v roku 2016 dodaná interiérová štúdia, bolo vyhlásené verejné obstarávanie na dodávateľa stavebných prác a bola podaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko 2014 - 2020. V priebehu roka 2017 však nebol schválený nenávratný finančný príspevok z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko 2014 – 2020, z toho dôvodu je projekt financovaný z rozpočtu BSK, pričom aktuálny rozpočet predstavuje sumu 1 584 091,92 EUR. Realizácia projektu začala v roku 2018 pričom ukončenie sa predpokladá na jún 2020.

Obrázok č.2: Vizualizácia rekonštrukcie synagógy Senec

Zdroj: Synagóga Senec: Interiéry – architektonická štúdia, Ing. arch. J. Sekan, Ing. arch. P. Simko, júl 2016

Ďalším projektom zameraným na zachovávanie a rozvoj tradícií je projekt **Kultúrno-kreatívne oživenie tradícií**. Aktivitami sú rekonštrukcia kaštieľa a parku v Modre, zabezpečenie technického zázemia v priestoroch MOS pre rôzne cieľové skupiny, vytvorenie digitálno-dokumentačného centra pre zachovanie kultúrneho dedičstva, sieťovanie a tvorba kultúrnej databázy a marketingové aktivity. V roku 2016 bola dodaná interiérová štúdia a taktiež bolo vyhlásené verejné obstarávanie na dodávateľa rekonštrukcie objektov. Samotná žiadosť o nenávratný finančný príspevok z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020 bola podaná v priebehu februára 2017. Zmluva o NFP bola podpísaná v júni 2018, pričom k odovzdaniu staveniska došlo v auguste 2018. Ukončenie projektu sa predpokladá v júni 2020. Celkový rozpočet projektu je 3 659 495,99 EUR, z toho rozpočet na aktivity BSK je 2 125 313,46 EUR.

Obrázok č.3: Súčasná podoba MOS Modra

Zdroj: modra.sk, 09.05.2017

Bratislavský samosprávny kraj považuje podporu lokálnych producentov a výrobcov za kľúčový aspekt rozvoja vidieka. V priebehu roka 2017 BSK hľadal spôsoby podpory lokálnych producentov a výrobcov prostredníctvom spolupráce s Európskym združením územnej spolupráce Rába-Dunaj-Váh. Vzhľadom na komplikovanosť problematiky sa na konci roka 2017 začalo s prípravami vytvorenia **Koncepcie podpory lokálnych produktov a producentov**. V priebehu roka 2018 bola Vidieckou platformou spracovaná Koncepcia podpory lokálnych produktov a producentov na území Bratislavského kraja, pričom sa v priebehu roka 2019 plánuje predloženie tejto koncepcie do vybraných komisií Zastupiteľstva BSK.

Dôležitosť lokálnych producentov a výrobcov potvrdzujú tiež štatistiky o počte uskutočnených podujatí s touto tematikou. Krajská organizácia cestovného ruchu zaradila v roku 2018 do svojho kalendára 40 podujatí som zameraním práve na lokálnych producentov a výrobcov. Účelom týchto podujatí je jednak podporiť miestnych producentov, ale aj zvýšiť povedomie obyvateľov kraja o existencii takýchto producentov a o potrebe kupovania takýchto produktov, čo bude mať za prínos ďalší rozvoj nielen vidieckeho územia kraja.

Tabuľka č.9: Prehľad podujatí zameraných na podporu lokálnych produktov zaradených do kalendára podujatí KOČR Turizmus regiónu Bratislava

Poradie	Názov podujatia	Dátum konania
1	Zimný festival jedla	15.1.2018-25.2.2018
2	Valentín s vinármi v Červenej lisovni	9.2.2018
3	Street food park vol. 16	21.2.2018-23.2.2018
4	Remeselný trh v starej tržnici	21.3.2018-23.3.2018
5	Veľkonočné trhy 2018	27.3.2018-29.3.2018
6	II. Špacírka po račanských pivnicách	6.4.2018-7.4.2018
7	Jarné vegánske hody	8.4.2018
8	Street food park vol. 18	18.4.2018
9	Salón piva Bratislava	18.4.2018-20.4.2018
10	Bratislavské mestské dni	20.4.2018-22.4.2018
11	Dobrý trh na Jakubáku 2018!	21.4.2018
12	Špargľové dni 2018	26.4.2018-28.4.2018
13	Račianske hody 2018	5.5.2018-6.5.2018
14	Farmársky deň v Slnčnice Markete	26.5.2018
15	14. Ročník račianskeho festivalu frankovky modrej	1.6.2018-2.6.2018
16	Levanduľový festival	11.6.2018-17.6.2018
17	Víno v tržnici	13.6.2018-15.6.2018
18	Street food park vol. 20	13.6.2018
19	Farmárske trhy v petržalskej tržnici	16.6.2018
20	Vajnorské trhy 2018	23.6.2018
21	Bratislavský dobový piknik 2018	1.7.2018
22	Letná škola vajnorských tradícií 2018 vo dvore vajnorského ľudového domu	2.7.2018-4.7.2018
23	Ríbezľový Devín	14.7.2018
24	Bratislavou dolu vodou	1.8.2018
25	Vajnorské dožinky 15. Ročník	25.8.2018
26	Rozálske hody	31.8.2018-1.9.2018
27	Devínske vinobranie	7.9.2018-8.9.2018
28	Dúbravské hody	21.9.2018-23.9.2018
29	Karloveské hody 2018	28.9.2018-30.9.2018
30	7. Ročník rodinného trhu Ružinovčanov	29.9.2018
31	Bratislavský oktoberfest	29.9.2018
32	Ružinovské hodové slávnosti	29.9.2018-30.9.2018
33	Vajnorská šarkaniáda a jablkové hodovanie	6.10.2018
34	Tradičný dúbravský jarmok 2018	13.10.2018
35	Staromestské martinské hody	9.11.2018-11.11.2018

36	Staromestské vianočné trhy 2018	16.11.2018-22.12.2018
37	Vianočné trhy v Bratislave	23.11.2018-22.12.2018
38	Petržalské vianočné trhy 2018	30.11.2018-19.12.2018
39	Vianočný street food v Bratislave	14.12.2018-16.12.2018
40	Silvester v Bratislave	31.12.2018

Zdroj: gob.sk, 05.03.2019

Zvýšený záujem o lokálne produkty sa mohol do určitej miery premietnuť aj do zvyšovania počtu zamestnancov v rokoch 2012 až 2015 práve v sektore poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu. Podľa Štatistického úradu pracovalo v roku 2014 v Bratislavskom kraji v tomto sektore 1817 zamestnancov, zatiaľ čo v roku 2015 1989 zamestnancov. V roku 2016 ale došlo k opätovnému, pomerne výraznejšiemu poklesu počtu zamestnancov v poľnohospodárstve a rybnom hospodárstve, pričom tento trend pokračoval aj v roku 2017. Na základe týchto štatistík sa dá jednoznačne usúdiť, že potreba podpory lokálnych producentov naďalej patrí medzi najzásadnejšie výzvy v rámci rozvoja vidieka Bratislavského kraja.

Tabuľka č.10: Vývoj počtu zamestnancov v poľnohospodárstve a rybnom hospodárstve v Bratislavskom kraji v rokoch 2010 – 2017

Územie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Slovenská republika	38 006	37 973	38 347	37 469	37 810	37 428	35 842	33 624
Bratislavský kraj	2 059	1 806	1 736	1 740	1 817	1 989	1 712	1 736
Okres Bratislava I	178	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	4
Okres Bratislava II	N/A	206	N/A	N/A	216	N/A	N/A	117
Okres Bratislava III	N/A	N/A	N/A	N/A	36	104	60	92
Okres Bratislava IV	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0
Okres Bratislava V	89	56	N/A	N/A	93	100	80	65
Okres Malacky	661	555	506	548	586	628	586	659
Okres Pezinok	690	705	616	606	632	691	647	565
Okres Senec	329	261	155	249	254	278	217	234

Zdroj: ŠU SR

Opatrenie č. 2.2 Ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatočné hodnoty	Stav po roku 2018
Počet obnovených/revitalizovaných kultúrnych pamiatok	0	11
Počet vybudovaných rozhľadní	0	1
Počet vybudovaných vodozádržných a protipovodňových opatrení	0	39

Výsledky (na úrovni opatrení):

Zvýšenie objemu NFP získaných do vidieckych oblastí BSK z PRV SR 2014 - 2020 oproti PRV SR 2007 - 2013	75 028 641 (z EPFRV)	8 719 945 (z EPFRV)
--	----------------------	---------------------

Dopady (na úrovni priorít):

Zvýšenie ekonomickej výkonnosti Bratislavského kraja	30 127 460 EUR (v PKS)	34 233 755 EUR (v PKS za rok 2016)
--	------------------------	------------------------------------

Obnova kultúrnych pamiatok je jednou z dôležitých aktivít ochrany a rozvoja kultúrneho dedičstva. Aktivity zamerané práve na obnovu pamiatok sú oprávnené v rámci Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu kultúry.

Na základe vyhlásenej výzvy na podávanie žiadostí o poskytnutie dotácie v rámci BRDS na **podporu kultúry** na rok 2018 z dňa 02.11.2017 bolo **schválených 7 projektov v rámci oblasti I. Podpora ochrany a prezentácie kultúrneho dedičstva zameraných na obnovu kultúrnych pamiatok na území BSK.** Jednalo sa o projekty Obnova nehnuteľnosti NKP – kostol sv. Mikuláša v Senci, III. etapa s podporou 6 177 EUR, Rekonštrukcia Mestskej veže v Doľanoch – NKP s podporou 5 000 EUR, Dokončenie komplexnej obnovy NKP gotického chrámu Nanebovzatia Panny Márie v Pezinku s podporou 5 000 EUR, Sprístupnenie horného hradu Devín pre verejnosť s podporou 5 000 EUR, revitalizácia židovského cintorína v Častej s podporou 5 000 EUR, Reštaurovanie prvkov oltárnej architektúry kaplnky Svätého Martina v Dunajskej Lužnej s podporou 5 000 EUR a II. etapa obnovy súsošia Golgoty v Modre s podporou 5 000 EUR. Realizácia týchto projektov prebehla počas roka 2018.

Aktivity na vybudovanie vodozádržných, protipovodňových opatrení a adaptačných opatrení na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy sú oprávnenými aktivitami v rámci Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka.

Vzhľadom na čoraz väčšie potreby realizácie adaptačných opatrení na zmenu klímy boli vo výzve na poskytnutie dotácie v rámci BRDS na podporu rozvoja vidieka pre rok 2018 upravené hodnotiace kritériá, kde sa zvýšil dôraz práve na realizáciu adaptačných opatrení. Vzhľadom na tieto zmeny mali mnohé schválené projekty vo väčšej alebo menšej miere zahrnuté aj adaptačné opatrenia. Z celkového počtu 45 schválených projektov môžeme v prípade 30 projektov hovoriť o realizácii minimálne jednej aktivity zameranej na zmierňovanie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy, čo predstavuje dve tretiny všetkých podporených projektov. Tieto projekty boli realizované v priebehu roka 2018.

V podmienkach výzvy Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka na rok 2019 bola pre všetkých žiadateľov zavedená podmienka realizácie minimálne jednej aktivity zameranej na zmierňovanie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy. Môžeme teda hovoriť, že zo schválených 49 projektov každý je do určitej miery zameraný na zmierňovanie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy. Tieto projekty budú realizované v priebehu roka 2019.

Obrázok č.4: Akumulačná nádrž - Píla

Zdroj: obec Píla, 2018

Obrázok č.5: Mŕtve rameno Morava – Gríbel, Suchohrad

Zdroj: obec Suchohrad, 2018

Prioritná oblasť 3 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy

V rámci prioritnej oblasti 3 sú definované opatrenia:

- Opatrenie č. 3.1 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy;
- Opatrenie č. 3.2 Revitalizácia obcí a zlepšenie dostupnosti a kvality zdravotníckych, sociálnych a vzdelávacích služieb.

Opatrenie č. 3.1 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatočné hodnoty	Stav po roku 2018
Počet vybudovaných cyklolávk	1	3
Počet novovybudovaných km ciest	0	0
Počet km vybudovaných cyklociest	0	0,6

Výsledky (na úrovni opatrení):

Úspora času v minútach pri používaní novovybudovaných a zrekonštruovaných ciest	0	0
---	---	---

Vzhľadom na aktuálnu dopravnú situáciu v rámci Bratislavského kraja je potrebné rozvíjať alternatívne druhy dopravy, ktoré by prispeli k odľahčeniu preťažených komunikácií. Rozvoj alternatívnych druhov dopravy ale môže mať tiež prínos v oblasti rozvoja turizmu.

V rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko 2007 – 2013 bol vybudovaný cyklomost Slobody, spájajúci Devínsku Novú Ves s obcou Schlosshof. Na základe pozitívnych ohlasov spustil Bratislavský samosprávny kraj v spolupráci s Dolným Rakúskom prípravu na novom projekte vybudovania cyklolávk cez rieku Morava. Na základe spracovanej urbanistickej štúdie cezhraničného prepojenia územia BSK a susediacich rakúskych obcí boli dve lokality vybrané ako najvhodnejšie pre umiestnenie lávk. Jedná sa o prepojenie obcí Vysoká pri Morave s obcou Marchegg a prepojenie obce Gajary s obcou Dürnkrot. Počas rokov 2015 a 2016 prebiehali intenzívne rokovania s rakúskymi partnermi ohľadom možností vybudovania spomínaných prepojení, pričom počas prvého polroku 2017 bolo rozhodnuté, že sa bude realizovať prepojenie obcí Marchegg a Vysoká pri Morave. Aktuálne je spracovaná technická dokumentácia na rakúskej strane, ktorá je podkladom pre vydanie stavebného povolenia na rakúskej strane. Slovenská strana disponuje právoplatným územným rozhodnutím, ktoré bolo získané vo februári 2019, pričom aktuálne sa pripravuje dokumentácia pre stavebné povolenie. V januári 2019 bola podaná Žiadosť o nenávratný finančný príspevok v rámci programu INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020, pričom bola schválená na Monitorovacom výbore programu.

Budovanie cyklolávk na území kraj podporil BSK aj priamo prostredníctvom svojich dotácií. Konkrétne prostredníctvom Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu rozvoja vidieka. V rámci výzvy na rok 2016 bol podporený projekt vybudovania lávky ponad potok Gidra v obci Píla, ktorý slúži pre peších a cyklistov a zároveň je súčasťou náučného chodníka. Dotácia na tento projekt bola vo výške 8 000 EUR.

V rámci výzvy na rok 2017 bola zo strany obce Rohožník podaná žiadosť o dotáciu za účelom vybudovania lávky cez potok Rudávka pre peších a cyklistov. Potrebu lávky umocňuje fakt, že je plánovaná v tesnej blízkosti cesty III/1113, ktorá spája obec Rohožník s mestom Malacký, pričom spomínaná cesta je aktuálne využívaná vo veľkej intenzite ťažkými nákladnými autami a pohyb chodcov alebo cyklistov po tejto ceste je z pohľadu bezpečnosti veľkým rizikom. Na spomínaný projekt schválilo Zastupiteľstvo BSK dotáciu vo výške 15 000 EUR. Druhým projektom v rámci výzvy na rok 2017, zameraným na rozvoj cyklotrás v kraji je projekt obce Jablonec, Jablonecký cyklochodník. Jedná sa o projekt budovania cyklochodníka spolu s cyklolávkou ponad potok Gidra, ktorý prepája obec Jablonec s obcou Cífer, a teda Bratislavský kraj s Trnavským. Projekt bol podporený dotáciou vo výške 4000 € z rozpočtu BSK a cyklolávka napomohla vzniku náučného cyklochodníka miestami na odpočinok, informačnými tabulami a odpadkovými košmi.

Dôležitým zdrojom financií pre podporu verejnej a nemotorovej dopravy je Integrovaný regionálny operačný program 2014 – 2020. V máji 2017 na základe iniciatívy BSK bola schválená realokácia 10 miliónov EUR v rámci prioritnej osi 1 z rekonštrukcie ciest II. a III. triedy na budovanie cyklodopravných prepojení, prestupných terminálov a na upokojuvanie dopravy. Do konca roka 2018 v rámci Bratislavského kraja podali 4 obce žiadosť o nenávratný finančný príspevok na projekty zamerané na výstavbu prestupných terminálov a 13 obcí 15 projektov zameraných na výstavbu cyklotrás. V prípade všetkých 4 projektoch zameraných na výstavbu prestupných terminálov bola žiadosť schválená, v prípade projektov zameraných na výstavbu cyklotrás bolo doposiaľ schválených 8 žiadostí.

Tabuľka č. 11: Prehľad podaných projektov v rámci IROP na podporu udržateľnej dopravy do konca roka 2018

Výstavba prestupných terminálov		
Názov projektu	Žiadateľ	Celkové náklady
Prestupný dopravný terminál Svätý Jur	Mesto Svätý Jur	582 244,62
Prestupný dopravný terminál Šenkvice	Obec Šenkvice	1 175 903,86
Zvýšenie kapacity prestupného terminálu IDS v meste Malacký prostredníctvom vybudovania záchytného parkoviska P&R	Mesto Malacký	818 548,82
Revitalizácia prestupného dopravného terminálu v Bernolákove	Obec Bernolákovo	632 350,30
Vybudovanie cyklotrás		
Názov projektu	Žiadateľ	Celkové náklady
"Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch - Cyklotrasa Pri starom letisku"	Mestská časť Bratislava - Vajnory	106 982,92
Prepojenie cyklotrás malokarpatskej a podunajskej oblasti s katastrom obce Chorvátsky Grob - SO 104-00 Miestna cyklotrasa Park city	Združenie obcí JURAVA	401 957,75
Vybudovanie cyklodopravného spojenia Studené-Most pri Bratislave	Obec Most pri Bratislave	436 388,91

Vybudovanie cyklistickej komunikácie Starohájska, úsek: Rusovská cesta - Dolnozemska cesta	Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava	357 898,00
Cyklotrasa Družstevná - Radlinského Malacky	Mesto Malacky	862 434,03
Cyklocesta Modra - Šenkvice	Združenie obcí Modra - Šenkvice	749 920,33
Infraštruktúra pre nemotorovú dopravu Bratislava - Vajnory	Mestská časť Bratislava - Vajnory	231 429,43
Vybudovanie cyklochodníka Pezinok - Limbach	Mesto Pezinok	733 686,44
Cyklotrasa Zálesie - Ivanka pri Dunaji	Obec Ivanka pri Dunaji	279 950,88
Cyklotrasa Zálesie – Ivanka pri Dunaji	Obec Zálesie	290 565,29
Vybudovanie cyklotrasy Bratislava - Rusovce	Mestská časť Bratislava- Rusovce	695 366,93
Cyklotrasa Slovenský Grob - Viničné	Obec Slovenský Grob	228 875,97
Cyklotrasa Viničné – Slovenský Grob	Obec Viničné	406 945,31
Cyklotrasa Pezinská – Priemyselný park	Mesto Malacky	1 156 856,07
Cyklotrasa Malé Leváre – Veľké Leváre	Obec Veľké Leváre	425 701,75

Zdroj: BSK

Obrázok č.6: Lávka pre cyklistov a peších v obci Rohožník

Zdroj: obec Rohožník, december 2017

OSÚRaRP v spolupráci s Odborom cestovného ruchu a kultúry podal v roku 2016 v zmysle AP BSK žiadosti o nenávratný finančný prostriedok z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko 2014 – 2020 na projekty „**SACRA VELO**“ a „**Objavte Malý a Mošonský Dunaj na bicykli a na člné**“. Cieľom projektu Sacra Velo je vytvoriť nový a unikátny cezhraničný produkt cestovného ruchu pomocou prezentácie bohatého kultúrneho, sakrálneho a prírodného dedičstva na území 4 žúp pozdĺž rieky Dunaj. Súčasťou projektu je tiež výstavba približne 4 kilometre dlhého úseku cyklotrasy od obce Vajnory po obec Ivanka pri Dunaji. Celkový rozpočet projektu bol stanovený na 2 869 233 EUR, pričom na aktivity BSK boli z tohto rozpočtu vyčlenené finančné prostriedky vo výške 757 801 EUR. Žiadosť o nenávratný finančný príspevok bola v priebehu roka 2017 schválená, pričom následne bolo vyhlásené verejné obstarávanie na dodávateľa stavebných prác. Samotná realizácia projektu sa začala v roku 2018 pričom v prvom kvartáli roka 2019 bola dobudovaná cyklotrasa medzi obcami Vajnory a Ivanka pri Dunaji.

Projekt „**Objavte Malý a Mošonský Dunaj na bicykli a na člné**“ sa zameriava na využitie bohatého prírodného a kultúrneho dedičstva cezhraničného územia a vytvorenia unikátnej atraktívnej a konkurencieschopnej európskej turistickej destinácie „Vnútrozemská delta Dunaja“, ktorá prispeje k zvýšeniu atraktívnosti a návštevnosti cezhraničného regiónu podunajskej oblasti. Projekt tiež zahŕňa vybudovanie alebo zrekonštruovanie cyklotrás o dĺžke približne 6 kilometrov v rámci území obcí Most pri Bratislave, Zálesie a mestskej časti Vrakuňa. Rozpočet projektu je na úrovni 2 986 181,62 EUR z toho pre BSK bolo vyčlenených 220 000 EUR. Žiadosť o nenávratný finančný príspevok bola schválená v priebehu roka 2017. Následne bolo vyhlásené verejné obstarávanie na spracovateľa stratégie rozvoja a marketingovej stratégie turistickej destinácie Vnútrozemská delta Dunaja. Realizácia aktivít projektu sa začala v novembri 2017, pričom v priebehu roka 2018 sa spracovala Stratégia rozvoja

a marketingová stratégia turistickej destinácie Malý Dunaj, vytvorila destinačná značka s dizajnmanuálom, začala sa rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky vodný mlyn v obci Jelka v Trnavskom kraji. V priebehu roka 2019 sú riešené zvyšné aktivity projektu, pričom ukončenie projektu sa predpokladá na koniec októbra 2019.

Ďalším kľúčovým projektom, ktorý OSÚRaP v spolupráci s Odborom dopravy pripravoval v zmysle AP BSK, bol projekt „**Modernizácia cesty III. triedy 1113 Rohožník – Malacky**“, ktorý je financovaný v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020. Projekt je vynútený nevyhovujúcim stavom, vysokou intenzitou predovšetkým nákladnej dopravy a nedostačujúcimi parametrami konštrukcie vozovky. Samotná modernizácia predstavuje rozšírenie cesty zo 6 metrov na šírku 9,5 metra v dĺžke 7,787 kilometra. Žiadosť o NFP bola podaná a následne schválená v priebehu prvej polovice roka 2017. Následne bolo vyhlásené verejné obstarávanie na zhotoviteľa. Samotná realizácia rekonštrukcie sa začala v auguste 2018, pričom modernizácia by mala byť ukončená do septembra 2019. Celková suma projektu bola stanovená na približne 8 900 000 EUR po dodatkoch zmluvy o dielo. Modernizácia cesty prispeje okrem zvýšenia bezpečnosti aj k úspore času, ktorá bola v Analýze nákladov a výnosov vyčíslená na 1 minútu 12 sekúnd na jeden prejazd daného úseku.

Druhým významným projektom, pripravovaným v spolupráci s Odborom dopravy, bol projekt **Vybudovanie obchvatu Pezinok – Modra**, ktorého hlavným cieľom je vybudovanie obchvatu miest Modra a Pezinok a obcí Vinosady, Slovenský Grob a Chorvátsky Grob za účelom odľahčenia dopravy na vyťaženom úseku cesty II/502 Bratislava – Pezinok – Modra, a zároveň zabezpečiť kvalitné napojenie spomínaného územia na diaľnicu D1, ktorá je zahrnutá medzi TEN-T koridory, teda koridory najvyššieho európskeho významu. Prvá etapa projektu, úsek Triblavina – Teplé pramene, Chorvátsky Grob, by mal byť financovaná z IROP 2014 – 2020, pričom zatiaľ ešte nebol stanovený rozpočet projektu. V marci 2019 bolo vydané územné rozhodnutie na I. etapu, pričom aktuálne sa spracováva projektová dokumentácia na I. etapu.

Opatrenie č. 3.2 Revitalizácia obcí a zlepšenie dostupnosti a kvality zdravotníckych, sociálnych a vzdelávacích služieb

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatkové hodnoty	Stav po roku 2018
Počet nových miest v materských a základných školách	0	126/289 ²
Počet projektov výstavby alebo dobudovania kanalizácií	0	3
Počet nových zriadených škôl na Záhorí	0	0

Výsledky (na úrovni opatrení):

Klesajú počet nevyhovených žiadostí o umiestnenie dieťaťa do MŠ	5611	4677 (za rok 2016)
Podiel osôb, ktorým je poskytovaná sociálna služba na komunitnej úrovni na celkovom počte osôb, ktorým sa poskytujú sociálne služby	49%	N/A

² Prvý údaj – navýšenie počtu tried v materských školách v roku 2018 oproti roku 2014, druhý údaj - navýšenie počtu tried v základných školách v roku 2018 oproti roku 2014

Dopady (na úrovni priorít):

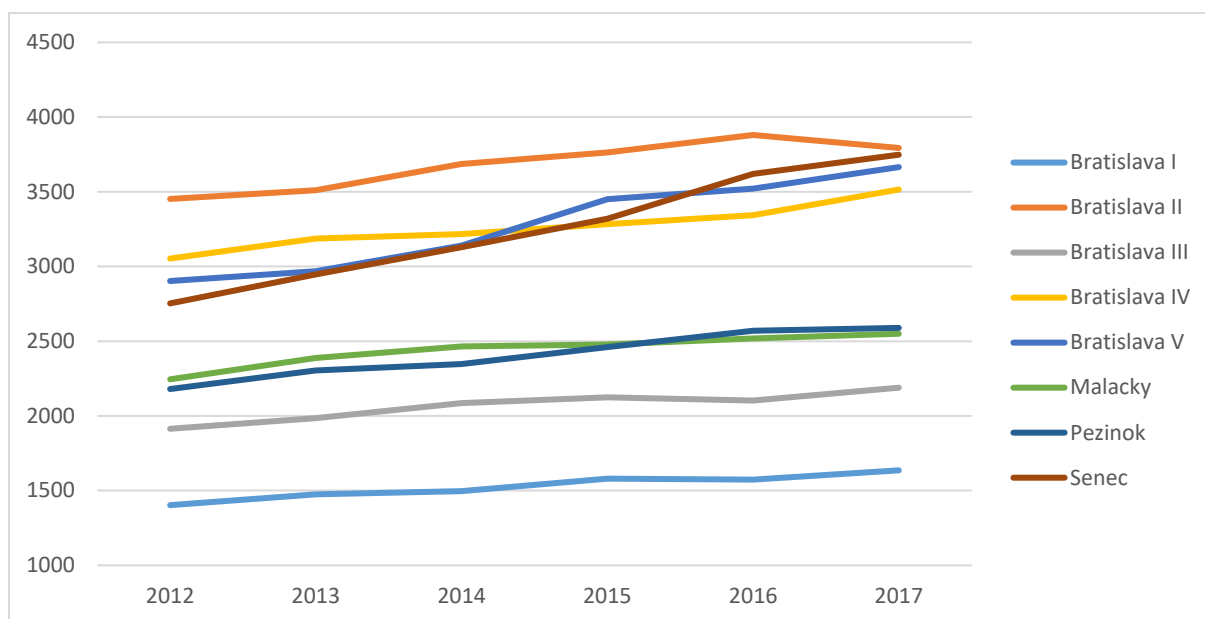
Miera urbanizácie Bratislavského kraja	81,30%	79,95%
--	--------	--------

Jedným z najväčších aktuálnych problémov obcí, ale aj miest a mestských častí je nedostatočná kapacita materských škôl. Jedným z riešení tohto problému je rozširovanie kapacít materských škôl prostredníctvom Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020. **V rámci výzvy Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 - 2020 na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na rozširovanie kapacít materských škôl, ktorá bola vyhlásená 06.12.2016, bolo do konca roka 2018 schválených 14 projektov podaných zo strany obcí a 9 projektov podaných zo strany mestských častí. Jednalo sa o projekty obcí Rohožník, Závod, Gajary, Budmerice, Hrubý Šúr, Malé Leváre, Veľké Leváre, Jablonové, Bernolákovo, Senec, Ivanka pri Dunaji, Hamuliakovo, Chorvátsky Grob a Plavecký Štvrtok a o projekty mestských častí Nové Mesto, Vajnory, Podunajské Biskupice, Dúbravka, Petržalka, Záhorská Bystrica, Jarovce, Čunovo a Rača. Celková výška oprávnených výdavkov spomínaných projektov na rozširovanie kapacít materských škôl dosiahla takmer 11 miliónov EUR.** V roku 2015 vyhlásilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dve výzvy na rozšírenie a udržanie kapacít materských škôl. V rámci týchto výziev bolo z Bratislavského kraja úspešných 41 projektov v celkovej hodnote viac ako 5 200 000 EUR, pričom vzniklo 82 nových tried.

Bratislavský samosprávny kraj taktiež podporoval obnovu a rozvoj materských škôlok v rámci dotácií. Počas rokov 2013 až 2015 fungovala dotačná schéma Naša škôlka, náš kraj, v rámci ktorej bolo podporených dovedna 176 projektov v celkovej hodnote 853 000 EUR.

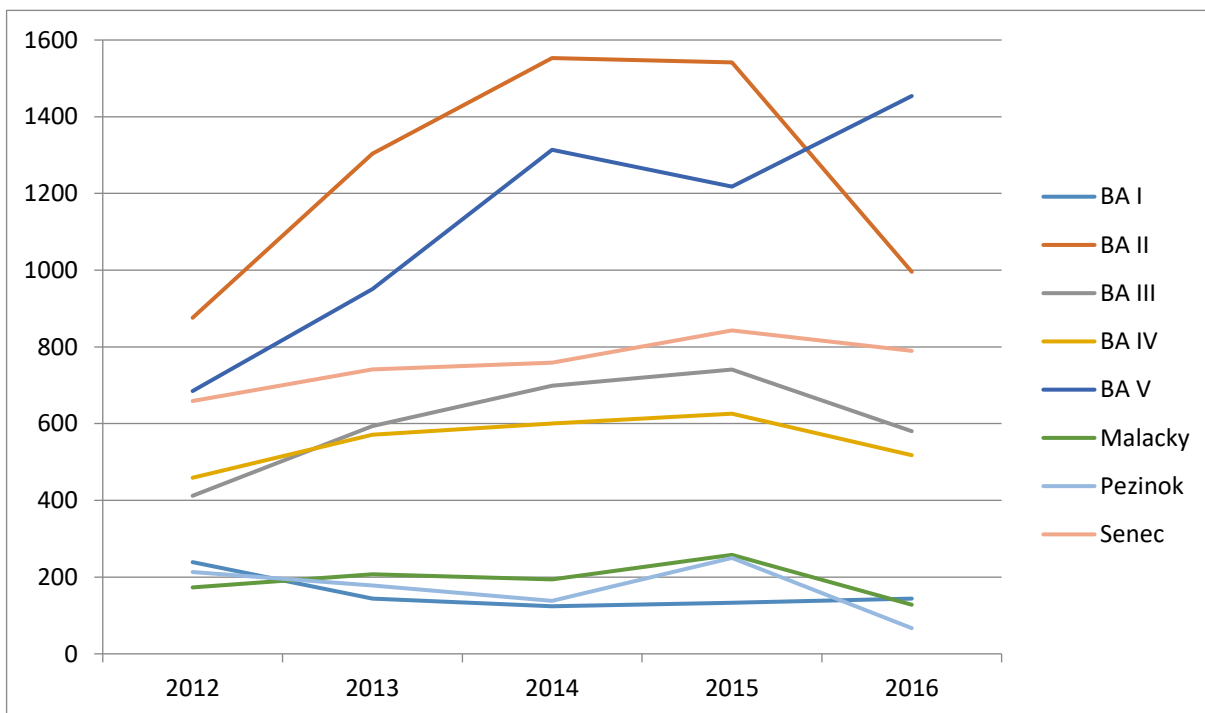
Spomínané dotačné schémy boli vytvorené na základe reálnej podpory miest a obcí, ktorá je vyjadrená počtom nevybavených žiadostí o umiestnenie dieťaťa do materskej školy. V roku 2014 bolo v Bratislavskom kraji spolu 5381 nevybavených žiadostí, pričom v materských školách bolo umiestnených 21 566 detí, takže nevybavené žiadosti tvorili štvrtinu z celkového počtu umiestnených detí. V roku 2015 bol doposiaľ zaznamenaný najvyšší počet nevybavených žiadostí v rámci Bratislavského kraja, keď bola dosiahnutá hodnota 5611 prípadov. Na základe zverejnených štatistík môžeme ale pozitívne konštatovať úspešnosť dotačných schém, nakoľko v roku 2016 bolo evidovaných iba 4677 nevybavených žiadostí, pričom celkový počet detí umiestnených v materských školách predstavoval 23 127.

Graf č.3: Vývoj počtu detí umiestnených v materských školách v jednotlivých okresoch Bratislavského kraja v rokoch 2012 – 2018

Zdroj: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Graf č.4: Vývoj počtu nevybavených žiadostí umiestnenia dieťaťa do Materskej školy v jednotlivých okresoch v rokoch 2012 až 2016

Zdroj: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Projekty výstavby alebo dobudovania kanalizácií, prípadne čistiarní odpadových vôd predstavujú po finančnej stránke veľmi náročné projekty, ktorých realizácia bez externých zdrojov je pre obce takmer vylúčená. V rámci výzvy Operačného programu Kvalita životného prostredia zameranej na kanalizácie, ČOV a vodovody z dňa 03.07.2015 boli podporené tri projekty. Projekt Bratislavskej vodárenskej spoločnosti „ČOV Rohožník – rekonštrukcia a modernizácia“ sumou 2 411 191,72 EUR, projekt Združenia obcí Enviropark Pomoravie „Dobudovanie kanalizačnej siete v aglomerácii Veľké

Leváre a rozšírenie ČOV Gajary“ sumou 15 357 640,84 EUR a projekt obce Lozorno „Rozšírenie kapacity ČOV Lozorno“ sumou 324 71412 EUR.

V rámci výzvy Operačného programu Kvalita životného prostredia zameranej na výstavbu a modernizáciu zberných dvorov boli do roku 2018 schválené žiadosti štyroch obcí. Jednalo sa o projekt Zefektívnenie triedeného zberu komunálneho odpadu v obci Jakubov, ktorý bol podporený sumou 303 355,05 EUR, projekt Gajary – zberný dvor odpadov, ktorý bol podporený sumou 288 193,51 EUR, projekt Zberný dvor – Záhorská Ves, podporený sumou 386 042,25 EUR a projekt Vybudovanie zberného dvora v obci Miloslavov, ktorý bol podporený sumou 839 867,36 EUR.

Dňa 26.05.2017 bola vyhlásená výzva Operačného programu Kvalita životného prostredia zameraná na podporu predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v rámci ktorej boli schválené projekty 12 obcí a 3 mikroregiónov z Bratislavského kraja. Jedná sa o projekty obcí Dunajská Lužná, Vysoká pri Morave, Kráľová pri Senci, Jakubov, Gajary, Báhoň, Šenkvice, Častá, Rohožník, Slovenský Grob, miest Stupava a Svätý Jur a projekty mikroregiónov Enviropark Gajary, Združenie miest a obcí Malokarpatského regiónu a Mikroregión Červený kameň.

V rámci Bratislavského kraja bol za rok 2015 uvádzaný podiel osôb, ktorým je poskytovaná sociálna služba na komunitnej úrovni na celkovom počte osôb, ktorým sa poskytujú sociálne služby, na úrovni 49%. Vzhľadom na komplikovanosť zisťovania tohto ukazovateľa, ako aj z dôvodu nepresného nastavenia metodiky výpočtu tohto ukazovateľa prišiel návrh zo strany Odboru sociálnych vecí neuvádzať tento ukazovateľ a prepracovať metodiku výpočtu tohto ukazovateľa. Napriek nedostupným údajom ale môžeme konštatovať, že práve komunitné služby s využitím výhody znalosti prostredia majú vyšší potenciál mobilizovať miestne a regionálne technické i ľudské zdroje na kvalitné poskytovanie služieb. OSÚRaRP aj z tohto dôvodu pripravoval počas roku v zmysle AP BSK dva projekty na deinštitucionalizáciu dvoch vybraných zariadení sociálnych služieb. Prvým je projekt **„Podpora deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb v Bratislave – DSS a ZPS Rača“** v rámci ktorej bude transformovaných 36 miest sociálnej služby na komunitnej úrovni. Projekt je financovaný v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu 2014-2020 v rozpočte BSK na roky 2019-2021 vo výške 3 000 000 €, spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja so spolufinancovaním vo výške 5% v hodnote 150 000 €. V roku 2017 bola podaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok, pričom žiadosť bola schválená v roku 2018, kedy bola podpísaná aj zmluva o NFP. BSK zároveň požiadal o odklad začatia implementácie v dôsledku potreby opätovného vyhlásenia verejného obstarávania na zhotoviteľa. Začiatok realizácie projektu sa predpokladá na druhú polovicu roka 2019.

V rámci druhého projektu **„Podpora deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb v okrese Pezinok – DSS a ZPB MEREMA“**, bude transformovaných 51 takýchto miest v celkovej sume 2 891 000 EUR. V rámci tohto projektu zasadnutie BSK zo dňa 26.06.2017 schválilo kúpu nehnuteľného majetku (parciel) v rozlohe:

- 1 244 m² v hodnote 85 836 € v obci Častá,
- 1850 m² v hodnote 112 000 € v obci Dubová.

V novembri 2018 bola podaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok, pričom aktuálne sa čaká na rozhodnutie o schválení žiadosti, pričom v prípade schválenia nenávratného finančného príspevku sa začiatok realizácie projektu predpokladá v druhej polovici roka 2019.

V priebehu roka 2018 boli realizované viaceré významné aktivity zamerané na rozvoj vidieka, pričom medzi najvýznamnejšie sa bezpochyby radí **pokračovanie Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka**. Najväčšími výzvami pre budúce roky v oblasti rozvoja vidieka sa ukazujú **oblasti verejnej osobnej dopravy a nemotorovej dopravy, rozvoja a deinštitucionalizácie sociálnych služieb, zvyšovanie kapacít materských ako aj základných škôl a taktiež realizácia adaptačných opatrení na zmeny klímy a ekovýchova**.